

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy óra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy óra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos postt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyúttér postt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. m.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, január 29.

Mai számunk főbb közleményei:

Elnapolás nagycsütörtökig.
A kormány a helyén marad.
Odillon Helén a törvényszék előtt.
Páris — víz alatt.
Utazás Aradról — Aradra.
Góthné a Kölcsey-zsuron.
Mégölte az apósát.
Elfogták a betörőkirályt.
Ékszerlovaj urindó.
Tarkaságok.

A parlamentet hazaküldték.

Arad, január 28.

Egy levél, a mely néhány nap óta Khuen-Héderváry zsebében pihent, ma megérett arra, hogy onnét kivegyék és fölbontsák. A levelet ő felsége írta „kedvelt hiveinek.“ A mikor a király ily megszólítással tünteti ki a parlamentet, akkor mindig hiba van az egymás kedvelése körül. Kedvelt hivei ő felségének, miután valósággal kimondták a bizalmatlansági határozatot, a melyet a királyi levél íráskor előre sejtettek, sőt biztosra vehettek, — most hazamennek március 24-ig, a míg a képviselőház ülését elnapolták. S mire e terminus elteltével újból összejövendők lesznek, akkorra alighanem föl is oszlatják az országgyűlést.

A képviselőház többsége a kormányt leszavazta, a kormány ennek

ellenére továbbra is a helyén maradt, s a Házat ex-lexben elnapolta: mindezek a törvénytelenységnek erősebb, határozott színével vonják be a kormányt, amely eddig se volt parlamentárisnak tekinthető. A kormány védekezhetik azzal, hogy ő megadta az ellenkezőre az alkalmat, s ha a képviselőháznak nem tetszett az ex-lexben való elnapolás, tehetett volna ellene. De a parlament e tekintetben szuverén, s tagadhatatlan, hogy a kormány helyzete a mai nappal súlyosabbá vált.

Ha ez az alkotmányjogi jelentősége nem lenne, alig kellene sajnálkozni azon, hogy a Ház kapuit becsukták. Olyan alacsony, olyan éretlen, olyan szégyelni való szimptomák gyűjteménye volt az a pár ülés, amelyet a képviselőháznak alkalma volt tartani, hogy nemzeti érdekből agyon kellett volna hallgatni azokat. Az ellenvéleménynek, a komoly érveknek vad kicsördítésekkel való viszonzása, a Nagy György-tónusnak általános érvényesülése, s hihetetlen foku léhaság: ez az, a mit a függetlenségi párt nagy része az alkotmányválság komoly napjaiban a nemzet javára szolgáltatni tudott.

Az a kérdés, hogy miután a parlament nyolc hétre el van némitva, mi fog következni? A multak tapasztalataiból indulva, most alighanem „a vidékre terelődik a politikai küzdelem.“ Az egyébkor annyira elhanya-

golt vidék jut jelentős szerephez, beszámolók, népgyűlések, politikai névnapok és kormánybélyegző társasvacsorák révén. S ismét: „a törvényhatóságok válnak a politika súlypontjaivá“. Más szóval: a vármegyéknek és a városoknak kell újra változtatni azon, a mit a parlament szinte kijavíthatatlanul elrontott.

Hanem az öreg védbástyák, a törvényhatóságok is mintha másként gondolkodnának, mint amikor a hátukat utoljára nekitartották az erőszak hullámainak. A tisztviselők ellenállására, politikai szereplésére egyáltalán nem lehet számítani. Ha Wekerle nem mondta volna, ha Andrássy a képviselőházban nem is ismételte volna meg: a tisztviselők maguktól is józan tudatára ébredtek annak, hogy a politikusok játékaik az ő kenyerek, állásuk, jövőjük kockáztatását joggal nem kívánhatják s ha kívánnák, ők ezt megtagadnák. S hasonló kijózanodás lett urrá a törvényhatóságokban is. Az a nagy csömör, amely a politika iránt őket elfogta, kifejezésre jutott abban, hogy három vagy négy esztendeje a törvényhatóságokban politikával, a politikához csak közel járó ügygyel nem foglalkoztak. S erre, úgy látjuk, nincs ma se kedvük. Nem hajlandók egymás fejét beverni, testvérharcokat kezdeni, csendőrökkel dulakodni és egyéb, az alkotmányvédelemmel járó szórakozásokat folytatni. Látták, mit értek vele, látták, hogy

Előkelő emberek.

— Tanulságos mese. —
Írta: Kanizsai Ferenc.

Ha a kártya kezd rosszul járni, hiszen tudjuk, nem orvosol rajta semmi kabala. Allhat mellénk a világ legüdvösebb kibice és csoportosulhatnak az ellenfél körül a jelenkor legtöbb romlást hozó gyászmadarai, — nincs segítség. Tudta ezt Rejtő Kálmán is, de azért minden kísérletet megpróbált a sülyedő hajó érdekében. Fordított egyet a székén és lovagolva ült rajta. Ezer koronájába került. Kilenc kemény krajcárt, amit furosa babonából már tíz éve mindig a mellényzsebében hord. No, ez a kabala csak hétszáz koronát kóstált. A végsőhöz fordult most, a dugóhuzóját kotorta elő. (Ő is, mint ősei, sohasem járt dugóhuzó nélkül.) Így aztán sikerült megszabadulnia készpénze utolsó maradékától.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy nem oda ment, ahová mondta. Lábujjhegyen osont végig a szálloda elsőemeleti folyosóján. Egy kissé mégis megállt a szobája előtt. Fülét az ajtóhoz nyomta és hallgatódzott. Eleinte csak sugást hallott, mintha tengeri csigát illesztett volna a füléhez, de csakhamar tisztán hallotta a felesége szabályos halk lélegzését. Alszik.

— Bizonyára okosabb volna, ha én is aludnám, — gondolta és igazat adott magának.

Aztán meg szerelmesen gondolt a szép, fiatal asszonyra, aki utóvégre a felesége és aki többet ér a világ legizgalmasabb makaójszámánál. Jó, de hát nincs egy krajcárja sem és amig hazulról táviratilag kérhet és kaphat, abba idő telik. Legalább fél nap. Meg aztán kijelentette, hogy folytatja a játékot. Még csak két óra éjféltűt. Háromig mindent visszanyerhet és reggelig eleget alhatik.

Tovább osont a tizenötös szamu ajtóhoz. Ott is hallgatódzott. Aztán halkán kopogott.

— Ki az?
— Én vagyok, Rejtő.
— Mit akar?
— Erresszen be, Csepkovics bácsi.
Az ajtó kinyílt számára és csakhamar az öreg ur ágya szélén ült.
— Édes Csepkovics bácsi, ne mérgeledjék, hogy a legédesebb álmában zavarom. Üzletről van szó.
— Üzletről? Olyan ember vagyok, mint a nyul.
— Maga tudja, hogy nekem házam van, földem van.
— Tudom.
— Mekkora az én hitelem?
— Legalább tízezer forint, kezes nélkül.
— Ugy-e. És nekem csak háromezer koronára van szükségem. Megkaphatom?
— No hallja, ezért nem volt érdemes felköltenie. Persze, hogy megkapja. Pár nap alatt a pénz a zsebében lesz.

— Gondolja? De nekem most kell a pénz.
— Most?
— Ebben a percben.
— Hiszen arról is lehet beszélni. Miféle biztosítékot ad? Mert tudja talán, hogy nincs magának tízezer korona hitele. Hiszen a háza, meg a földje agyon van táblázva.
— Csak háromezer korona kell.
— Ej, most éjszaka van. És különben is, én itt Tátrafüreden magánember vagyok. Hagyjon nekem békét. Majd otthon, Budapesten, az irodámban legyen szerencsém.
— Adok váltót.
— Tudom, hogy önnél, kedves Rejtő ur, mindig van készpénzben néhány váltóblanketta. Csak tartsa meg.
— Kell kötelezvény?
— Engedje meg, uram, hogy nevessek. Éjjel két órakor meg akar pumpolni és nincs semmi biztosítéka.
— Akarja a láncomat, az órámat? Akarja a feleségem fülbevalóit? Ember, csak reggelig, csak egy óra hosszáig kell a pénze. Maga alszik még egy csöppet és mire fölébred, három ezer korona helyett kap négyezret.
— Jó üzlet! És maga azt hiszi, hogy én tudnék aludni? Hogyne. Hogy kártyán elcsúszta az én finom készpénzemet... És ügyvéd után, évek mulva, részletenként vasaltam be magán. Nem, Rejtő ur, ez nem üzlet. Tudom, hogy kártyára kell és tudom, hogy ami készpénze volt, elvesztette és most egy krajcár nélkül áll. Adok három, adok négy-

kikért tették és hogy azok mennyire mutatták méltóknak magukat arra.

Két nagy város hangulatában nyilatkozott meg eddig ez a természetes felfogás. Debrecen és Szeged törvényhatóságában. Mind a két helyen elvetették azt az indítványt, hogy a törvényhatóság szavazzon bizalmatlanságot az új kormányra.

Annyit jelent ez: a politikusok végezzék el a törvényhatóságok nélkül, ami tennivalójuk van. Ha máskor nem tartották elég éretteknek a törvényhatóságokat a politika irányítására, — hiszen a képviselőházhoz küldött feliratokat egy másodpernyi figyelemre se érdemesítették, — most se tüntessék ki azzal. A törvényhatóságok nem rokonszenveznek a többség nélkül való s ma már törvény ellenére működő kormánnyal. De ezt a kormányt nem ők hozták az ország nyakára, hanem a többség szerencsétlen taktikája. Ha most már onnét le akarják szedni: a politikusoknak dolga ez, nem a törvényhatóságoké.

A főrendiház ülése. Fővárosi tudósítónk jelenti: A főrendiház holnap délután ülést tart, melynek napirendjén a kormányt kinevező eredeti királyi leirat felolvasása és egyúttal az országgyűlés elnapolása szerepel.

A pénzügyminiszter és a trafikosok. A „Budapesti Tudósító” jelenti: A pénzügyminiszternek egy régebbi rendelete kimondja, hogy az italmérőktől, mint kincstári jogosítványosoktól, akiknek az italmérési engedéllyel existenciát ad az állam, teljes joggal megkivánható, hogy adójukat és egyéb köztartozásaikat pontosan fizessék s egyúttal ebből folyólag maghagyja a pénzügygazdaságoknak, hogy a köztartozások leróvása körül fizetéskézséget egyáltalán nem, vagy nagyon csekély mértékben tanúsított italmérőktől az italmérési engedélyt vonják meg. Most — fölmértült kétségek eloszlatása céljából — kijelenti a

pénzügyminiszter, hogy az italmérőktől az adóhátralékok az exlex tartama alatt ugyan nem hajthatók be, de italmérési engedélyük föltűnő hanyagság esetén, most is megvonható.

Elnapolás nagycsütörtökig.

(Elnapolták a képviselőházat. — Izgalmas ülés. — Bizalmatlanság a kormánynak. — A Ház határozata az elnapolás ellen.)

Távíratí tudósítás.

Budapest, január 29.

A képviselőházban ma egészen váratlanul befejezték a bizalmatlansági vitát, amelynek végén nagy többséggel bizalmatlanságot szavaztak a Khuen-Héderváry kormánynak. Amint a szavazás megtörtént, Khuen-Héderváry emelkedett szólásra:

— A kormány előtt — mondotta — két alternatíva áll most: vagy lemond, vagy a Ház feloszlását indítványozza. Miután egyikre nézve sem határozott még a kormány, ő felsége megbízásából királyi kéziratot nyújtok át a Ház elnökének.

A miniszterelnök felszólalása után felolvasták a királyi kéziratot, melyvel a felség a képviselőház üléseit 1910. március hó 24-ig, nagycsütörtökig elnapolja.

Alig történt ez meg, Batthyány Tivadar gróf terjesztett elő határozati javaslatot, hogy a Ház nyilvánítsa törvénytelennek és alkotmányellenesnek az elnapolást és tiltsa meg minden közösiügyi kiadás utalványozását és kifizetését. A Ház Andrassy gróf ellenzése és több pártvezér felszólalása után elfogadta Batthyány gróf határozati javaslatát és elfogadta Kossuth Ferenc határozati javaslatát is az önálló bankra vonatkozólag.

Az ülést nagy izgalmak közepette rekesztette be az elnök.

Részletes tudósításunk itt következik:

Gál Sándor elnök megnyitja az ülést. Hitelesíti a múlt ülés jegyzőkönyvét. Elnök beterjeszti az irományokat és kérvényeket.

Szokoly Tamás napirend előtt szólal föl és kifogásolja, hogy a napló szájába olyan kifejezést adott, amelyet nem tett. (Helyeslés.)

(Holló a bizalmatlanságról.)

Holló Lajos: Szükséges, hogy a vitát ne huzzák el, hanem mielőbb tisztázzák a kormány parlamenti helyzetét. Ezért csak röviden kíván foglalkozni Andrassy gróf felszólalásával. Kijelenti, hogy nem helyesli azt az álláspontot, hogy meg kell várni a kormány ténykedéseit, hanem a mellett van, hogy a bizalmatlansági indítványt el kell fogadni. Kilenc hónap óta húzódott a válság, s végre, ahelyett, hogy alkotmányos uton oldatott volna meg, inparlamentáris kormányt küldtetett. Föl kell emelnünk szavunkat nemcsak a kormány ellen, de különösen azért, hogy a törvényhozás másik faktora is meghallja a parlament szavát. (Ugy van! Helyeslés!) Hiba volna, ha hallgatnánk; ne ringassa magát a korona abban a hiszemben, hogy mi alkotmányos mázzal fogjuk bevonni ténykedéseit. Az indemnitás kérdésében is ellenkező állásponton van, mint Andrassy és azt hiszi, hogy ugyanazzal az indokolással az ujonejutalék megszavazását is lehetne kívánni. Hiszen azt sem a kormánynak, hanem az országnak adjuk. (Helyeslés.) A zavarok a hatalmi pozícióban állanak be, de ott aztán hatályosan s alkalmasan arra, hogy a nemzet kívánságait észbe hozzák. Hiszen ha nem így tennék, akkor egyoldalúan végrehajtanók az uralkodó parancsait. (Helyeslés.)

Baloghy Ernő: Magunk csinálnók meg az abszolutizmust. (Ugy van!)

Holló Lajos: Csak így lehet szembeszállni a hatalommal. (Helyeslés.) A Fejérváry-kormány tetteit sem vártuk meg, de nem vártuk meg még a bemutatkozását sem. A miniszterelnök ur indemnitást kér választások céljaira, pedig csak parlamentáris jellegű szeretne kapni. (Ugy van.) A nemzeti akaratot erőszakos eszközökkel megváltoztatni akarja, hogy olyan többséget szerezzen, amely az udvari akarat végrehajtására hajlandó. (Zajos helyeslés.) Ebben a felfogásban még Andrassy sem fog bennünket megingatni. (Ugy van!) Ő azt hiszi, hogy olyan alakulás fog létrejönni, amelybe ő és pártja beleilleszkehetnek. Nagyon kíváncsi vagyok, ha kialakulna olyan helyzet, hogy Tisza, Andrassy és Khuen találkoznak. De ak-

száz koronát szívesen és utazzék haza. Meglássa, holnap este, ha otthon lesz, azt fogja mondani, hogy ez a Csepkovics bácsi derék férfit.

— Csalódik. En azt fogom mondani, hogy ez a Csepkovics egy vén gazember.

— Nekem hiába hizeleg.

— De igen, azt fogom mondani, hogy Csepkovics a legagyafurttabb uzsornok, egy finom bandita, a modern kor követelményeinek színvonalán.

— He-he.

— És ahogy elnézem önt itt az ágyban, hálóingben, kedvem volna meggyomrozni. De én ezt még sem teszem, mert látom az orrától, hogy maga mégis jó fiú, maga alapjában véve egy öreg elvtárs, aki fog nekem pénzt adni, akár nekem kölcsönözni. Mondja meg, mik a feltételei?

— Van egy feltételem. Ön zálogot fog nekem letétbe helyezni.

— Letétbe van helyezve.

— Csak lassan! Tehát a kölcsön lejárata legkésőbb reggel nyolc óra.

— Igen.

— És most ígérje meg, hogy nem üt pofon.

— Meg van ígérve.

— A felesége önagságát fogja zálogba adni.

— Mit beszél?

— Megmondtam. A dolog igen egyszerű. A nagyságos asszony befáradt ide a másik szobámba. Reggel nyolckor visszanyerheti szabadságát.

— Örültég.

— Csak nem féltékeny? Hígyje meg, vigyázzon a pénzemre, tehát nekem is érdekemben áll, hogy a zálogba adott tárgyak épen, sértetlenül kerüljenek vissza a tulajdonoshoz. Jobban vigyázzon a nagyságos asszonyra, mint a tulajdon férjre.

— Hallja, Csepkovics, most nem hizeleg, hanem egészen komolyan mondom, maga egyike Európa legnagyobb gazfickóinak. Szavamra.

Csepkovics a pároája alá nyult. Elővette onnét harmonikaszerű bugyellárisát, abból meg kiolvasott háromezer koronát. Igen száraz, üzleti hangon mondta:

— Kell?

Nem kapott választ. Folytatta:

— Figyelmeztetem, hogy reggel nyolc órakor a kölcsön lejár. Ha a terminust elmulasztja, kénytelen vagyok pénzemet biztosítani, illetve a zálogtárgyat árverés alá bocsátani.

— Tudja mit, Csepkovics? Ha nem tisztelném a maga kopaszágát, most felpofoznám. Adieu!

Rejtő Kálmán dühösen becsapta maga mögött az ajtót. Amde Csepkovics bácsi elsőrendű pszichológus volt (ez hozzá tartozott a mesteriségéhez) és legott öltözködéshez látott. A feltűnés kerülése végett nem esőngette be a szobaleányt, hanem maga hozta rendbe a szobát, maga vetette föl az ágyat. Nem esett nehezére, mert maradt némi gyakorlata abból a homályos múltból, amikor még bérszolga volt egy bécsi szállodában, éppen hogy elkészült a toa-

lettjével, diszkrét kopogtatás hangzott az ajtón. Nem lepődött meg, hiszen tudta.

Rejtő lépett be a feleségével. A szép barna asszony természet kacér pongyola fődte. Kissé álmosan és riadtan bámult Csepkovicsra.

— Kedves fiacskám — hebegett a férj — bemutatom neked atyai barátomat, a derék Csepkovics bácsit.

— Kezét eskölolem.

— Vagy másfél óra hosszát, legföljebb két óra hosszát itt kell időznöd az ő szobájában.

— Itt a másik szobában, ahol a pamlagon alhatik is, — tódította Csepkovics.

— A mi szobánkban ugyanis váratlanul fontos és sürgős üzleti ügyben kell tárgyalnom két belga mérnökkel, egy vidéki villamos vasut építése dolgában. Sok pénzről van szó, ne baragudjál. Reggel mindent megmagyarázok. Itt egészen otthonosan érezheted magad. Csepkovics bácsi, ismétlem, atyai barátom.

— Nagyon álmos vagyok.

— Parancsoljon a mellékszobába fáradni, nagyságos asszonyom, — tuszkolta Csepkovics a szép asszonyt, aki, mert nagyon álmos volt, nem birt okoskodni; engedelmeskedett, mint egy naiv gyermek.

Ketten maradtak hát. A férj és Csepkovics.

— Tessék a három ezerkoronát.

Rejtő lázas mohósággal gyűrte zsebre a pénzt és átnyújtott egy kitöltetlen, de már eleve aláírott váltót. (Hyeami, mint mondtuk, minden eshetőségre készen, tucattjával volt nála.)

kor ne kívánja tőlünk, hogy mi is várakozó álláspontra helyezkedjünk. Mi követeljük az önálló bankot. (Helyeslés.) A parlamentárizmust látja Andrassy gróf tetteinkben veszélyeztetve. Ez fölfelé biztatás lehet, hogy nem a hatalom veszélyezteti a parlamentárizmust, hanem azok, akik ragaszkodnak elveikhez. Nagyon súlyos szó ez. (Mozgás.) Azt mondja, hogy a nemzet bibát követ el, ha haladni és fejlődni kíván. Ez ellen tiltakozik. (Helyeslés és taps.) Andrassy szégyeli, hogy a nemzeti küzdelemben részt vett és azt mondja, hogy károkat okozott. Nos, ez nem áll. Ellenkezőleg, igen nagy eredmény, hogy a nemzet öntudata fölébredt. (Zajos tetszés és taps.) A függetlenségi többség jött ide s nem az volt a célja, hogy pótolja azt az elvtelen tömeget, amelyet kiszorított. Mi ma is előről kezdjük a nemzeti jogaink védelmét. (Ugy van!) És a nemzet velünk lesz. (Helyeslés.) A jelen válság úgy állott elő, hogy a katonai kérdések egy időre föltre tétettek és addig a gazdasági önállóságot akartuk előkészíteni. Már öt évvel ezelőtt a feliratban ezt ki is mondtuk. (Ugy van!) A kiegyezés megszavazásának és a kvóta fölémelésének ellenértékül azt tekintettük, hogy a bankkérdésben szabad kezut kapunk és azt hittük, hogy felállíthatjuk az önálló bankot.

Andrassy Gyula gróf: Nem így volt. (Zaj)

Felkiáltások: Hát a közös bankot szabad csak fölállítani! Mit csúri-csavarja a dolgot! Becsaptak bennünket! (Folytonos zaj.)

Holló Lajos: Allítom, hogy ő mint a kormánytagja garanciát vállalt az iránt, hogy az országnak szabad keze van! (Zaj.)

Andrassy Gyula gróf: Nem igaz! (Zaj.)

Hadik János gróf: Erről nem volt szó! (Zaj.)

Semsey László gróf: Hányszor támadta éppen az ellenkező okból! (Zaj.)

Holló Lajos: A hatvanhetes törvényekből még mindig sok nincs végrehajtva. A régi rendszer sötét árnya ez, amely olyan bőkezűen engedte át Bécsnek a nemzet jogait. Most is ezek jelentkeznek. Ez a politika a nihilnek a politikája, s ez az akadály a nemzet érvényesülésének. Még nem vívtuk meg a döntő ütközetet, de le kell törni ezeket a törtéteket. (Zajos helyeslés.) Az önálló banktól a függetlenségi párt egyetlen tagja sem tér el. (Ugy van!) Ennek meg van a többsége, s ha a király ezt teljesíti, nincs többé válság. Előbb hitetettek, hogy ha ettől elterünk, a katonai téren kapunk engedményeket, de aztán kiderült, hogy ezt sem adják meg. Foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a választói reformot a gazdasági önállóság elé kell helyezni, s utal arra, hogy anyagi erőink gyarapítása elsőrendű feladat, mert különben

nem tudunk megállani. Az angol választásokon is a védvamosok győznek, mennyivel nagyobb szükségünk van nekünk gazdasági erőink megvédésére. (Elénk tetszés, taps.) És itt a hatvanhetesek mégis szembe szállnak velünk, pedig hányszor hívtuk őket, támogassák a nemzetet ebben a küzdelemben. Reflektál a választói jog ügyében tett nyilatkozatokra. A harcban csak a vármegyéknek ezer politikai funkciót teljesítő hivatalnokai vett részt. A tisztviselők ezután a legteljesebb elismerésben részesültek s meg van győződve arról, hogy újabb küzdelem esetében ismét részt fognak venni az ellenállásban. A vármegyék alkotmányos élete nem függ azonban csak a tisztviselőktől. Az igazi ellenállást az egész nemzet tudja csak kifejezni s ha ez törvényes, épp úgy fog sikerülni, mint az előző. (Tetszés.) Foglalkozik a választói reform sürgősségével és hangsúlyozza, hogy a függetlenségi párt ennek fontosságát mindig ismételte. Mindig sürgette annak megvalósítását, de nem volt hajlandó az önálló bankról lemondani. Wekerle volt az, aki megakadályozta és a király előtt főbankszakértőként szerepelt. Utal Tisza beszédére, aki támogatja a kormányt, de a választói reformot nem helyesli. Pedig a mostani választói törvény súlyos sérelmet a magyar nemzetnek. Mag kell csinálni az általános választói jogot. (Helyeslés.) Senki sem araszálhat magának olyan jogot, hogy — mint Tisza Istvan — különb hazafi, mint mi. (Ugy van!) De nem szabad azt sem mondani, hogy nekünk kellene erőszakos eszközök a magyar hegemonia megvédésére. Nekünk nem kell pluralitás. (Zajos helyeslés.) Nekünk jogegyenlőség kell. (Tetszés.) Két irány látszik. Az egyik kívül ad a parlamentet s ezt konzervatívnak lehet mondani s ezt jellemzi az erőszakos házzabályrevízió. Ez csak azt az alapot akarja kiszélesíteni, amelyen az udvari akaratot lehet megerősíteni. (Zajos helyeslés.) Ezt akarja Tisza. (Ugy van!) De le akarja törni azt az irányt, amely a reformot nemzeti irányban akarja megvalósítani.

Szmrecsányi György: Hát a konzervatív nem lehet nemzeti? (Zaj.)

Felkiáltások: Nem! Mert a közösséget akarja fenntartani.

Friedl Lajos: Konzerváld magad spirituszban. (Derültség.)

Holló Lajos: Nem akarják magukat a nemzeti akarathoz idomítani. A válság nem lesz örök életű, el fogjuk érni nemzetünk jogos kívánságait. (Helyeslés, taps.) Ezek szembehelyezkednek a nemzettel, de hiába teszik. Ezért fogadják el a bizalmatlansági indítványt és Kossuth Ferenc javaslatát. (Hosszan tartó élénk helyeslés és taps.) A szónokot számosan üdvözlük.)

— Szamárvagy, Csepkovics, — korholta önmagát a jeles uzsornok — egy vén szamar vagy, akire rábíznak egy ilyen szép asszonyt... Már most mi lesz? Vagy kiváltja az ura, vagy nem. És ha nem váltja ki? Mit csinállok én ezzel az asszonnyal? És kettőnk közül ki az aijásabb: a férj-e, aki zálogba csapja a feleséget, vagy én, aki ilyen zálogot veszek?

Igy morfondírozott vagy másfél óra hosszat, amikor visszajött a férj és a kezébe nyomott négyezer koronát.

— Kelj föl, fiacskám, — mondta feleségének a gyöngéd férj.

Az asszony mehezen ébredt. Föl kellett rázni. Nagyon ásitott akkor és csodálkozva nézett szét:

— Hol vagyok?

— Ne törődj vele. A tárgyalásokat befejeztém. Gyere vissza a szobába. Jóéjt, Csepkovics!

Igy történt. Az asszony álmosan elbálgott az ura karján. Csepkovics tündöve nézett utána; majd végigdől a pamlagon, amely még meleg volt az asszony testétől. Valami furesát, valami különösét érzett...

Másnap délután a sétányon már messziről meglátta Rejtőt a feleségével. Forróság szökött a szívébe, vidáman sietett elibük és mosolyogva köszöntötte őket.

De azok elfordították a fejüket és büszkén sétáltak tova.

— Mily nyomorult, közönséges fráter vagyok én — szégyenkezett az uzsorás — és mily előkelők, oh mily nagyszerű, mily finom emberek ezek!

Elnök az ülést öt percre fölfüggeszti.
Szünet után
Elnök az ülést ismét megnyitja.
Ballagi Aladár anyira fontosnak tartja a szavazást, hogy eláll a szótól. (Elénk helyeslés.)

(Bánffy beszél.)

Bánffy Dezső báró: Sok mindenféléről beszélnek, de nem beszélnek a kormányról. Pedig arról van szó, hogy a bemutatkozott kormány iránt a Ház bizalommal nem viseltetik. (Ugy van!) Ő elfogadja úgy Justh indítványát, mint Kossuth javaslatát. (Élénk éljenzés.)

Felkiáltás: Negyvennyolcas álláspont. (Tetszés.)

Bánffy Dezső báró: Nem negyvennyolcas álláspont. Éppen arról akar szólni, hogy itt a nemzet jogainak érvényesítéséről van szó. Ez tehát magyar nemzeti álláspont, amelyből nem szabad pártpolitikát csinálni. (Helyeslés.) Már 1903-ban arra az álláspontra helyezkedett, hogy tegyük félre a közjogi harcokat s küzdjünk a nemzeti állam kiépítésén. Ezért adott 1906-ban annak a véleményének kifejezést, hogy ne fezzegessük a katonakérdéseket s elégedjünk meg a magyar vezényleti nyelv fokozatos fejlesztésével s fektessük a gazdasági kérdésekre a súlyt. Ezért járul most is a két javaslatához. (Helyeslés.) A kormány alakulásával foglalkozik. Mulatban nincs öröm. (Derültség.)

Felkiáltások: Mi lesz a jövővei?

Bánffy Dezső báró: Az volna az egészséges álláspont, ha egy nemzeti, liberális, demokratikus, a választói jog alapján álló parlament alakulna. (Helyeslés.) A jelen kormányról a program után nem bíhetek mást, minthogy konzervatív, feudális. (Ugy van!) Nem foglalkozik részletesen a kormány programjával, mert ez olyan körülmények között született meg, hogy csak bizalmatlansággal lehet vele szemben. Justh és Kossuth indítványát fogadja el. (Eljenzés és taps.)

Bánffy beszéde után elemi erővel tört ki a többség kívánsága:

— Szavazzunk! Szavazzunk! — zúgott a tömeg.

A feliratkozott szónokok sorra előálltak a szótól. Közben a jegyző Pető Sándor névéhez ér.

Pető Sándor beszélni akar. Óriási zaj tört ki erre.

— Eláll! Szavazzunk! — követelte a többség.

Pető kijelenti, hogy csak röviden beszél. Erre elesondesedett az ülésterem.

Pető Sándor Kossuth Ferenc határozati javaslatát mellett foglalt állást, majd a Justh-párt bankmozgalmairól beszél, amelyet súlyos taktikai hibának tart. A bankkérdés dolgát is azért rántották elő, hogy a választói reformot halogassák.

Elnök berekeszti a vitát.

Justh Gyula kijelenti, hogy nem kíván élni a zárszó jogával.

Andrassy Gyula gróf szóval fel ezután. Előszörban Polónyi Géza támadásával foglalkozik. Polónyi azt állította, hogy ő — Andrassy — a vezérő bizottságban az önálló bank mellett foglalt állást. Ezen nem csodálkozik, de ha ilyen a vezérő bizottság más tagja mondana, azon már csodálkoznék. (Derültség.) A vezérő bizottság és a király közötti törőnt üzenetváltások imézte, ez tény. Szólónak az a véleménye, hogy alkotmányos megegyezés nélkül béke nem várható. Az önálló bank felállítását kellő időben és kellő feltételek mellett kell keresztülvinni. Ez álláspontjának hangoztatása miatt sok támadásnak volt már kitéve. Ami az egyenő választói jogot illeti, a Justh-párten kívül a Reichspost és Vaterland az, akik boldogítani akarják az országot a pluralitás nélküli választói joggal.

Kossuth Ferenc kéri tegnapi határozati javaslatának elfogadását.

(Elfogadták a bizalmatlansági indítványt.)

A Ház Andrassy határozati javaslatát, a mely a bizalmatlansági határozat elhalasztásáról szól elveti és Justh Gyula határozati javaslatát, hogy szavazzon bizalmatlanságot a kormányra, elfogadja.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök szólásra jelentkezik.

— Mi az? — kérdezte ártatlanul Csepkovics.

— Váltó, vén haramia.

— Csak tegye el. Gavallérok közt elég a becsületes.

— Gazember! — mormogta a foga közt Rejtő Kálmán és elrohant.

A szép asszony a másik szobában ledől a pamlagra és míg fél perc alatt mély álomba merült. Csepkovics bácsi pedig, a kitűnő Csepkovics bácsi, eltűnődve sétált szobájában, majd az ablakhoz lépett. A holdfényes tiszta égboltozaton éles körvonalakban vált ki a Tátra fekete árnyképe és Csepkovics bácsi, szivarra gyujtva, merengőn gyönyörködött a nagyszerű éjszakai panorámában. Szerette a természetet.

Aztán eszébe jutott valami. Óvatosan kinyitotta a közbülső ajtót. Benézett. Rejtőné igen mélyen aludt.

Csepkovics bácsinak első gondolata ez volt:

— Ez a nő alszik. Akkor minek égeti a drága villanyt?

A második gondolata ez volt:

— Ohó, de ez a szállodai villany, amit így is, úgy is fizetnem kell. Hát csak hadd égjen. Így legalább látom a szép asszonyt.

Ez az öreg self-made-man most vette észre életében először, hogy nini, vannak szép asszonyok. Például ez itten. Mindenesetre jó, hogy alszik, mert nem tudná vele beszélgetni. Nem ért ő az ilyesmihez. És érdekes, hogy Rejtő Kálmán, a kényes gavallér, milyen nyugodtan bízta reá a feleségét. Még érdekesebb, hogy az asszony olyan nyugodtan alszik, de olyan nyugodtan...

Felkiáltások: Üljön le! Szavazás közben nem lehet beszélni. (Nagy zaj.)

A Ház ezután elfogadja Kossuth Ferencnek az önálló bankra vonatkozó indítványát. (Eljenzés.)

Felkiáltások: Pusztuljon a kormány a helyéről!

(A Ház elnapolása.)

Khuen-Héderváry Károly gróf: A bizalmatlanság következtében új helyzet állott elő s a kormány most két alternatíva előtt áll. Vagy lemond, vagy a képviselőház feloszlatását indítványozza. Miután mindkét alternatívára nézve a kormány nem határozhat, ennek következtében később hoz elhatározást. Ófelsége megbízásából átnyújt az elnöknek egy királyi kéziratot. (Mozgás.)

Elnök felolvastatja a királyi kéziratot, amely szerint ő felsége a Ház üléseit 1910. évi március hó 24-ig elnapolja.

A kormány tagjai elhagyják a Ház ülés-termet.

Óriási zaj tört ki a királyi kézirat felolvasása után. A képviselők felugráltak helyeikről és úgy kiabáltak. Csak nagynehezen lehetett a rendet helyreállítani.

Batthyány Tivadar gróf határozati javaslatot nyújt be, amely szerint az elnapolás az alkotmány kijátszása és alkotmányellenes cselekedet volt és hogy alkotmányellenes a kormány működése, amelylyel szemben az alkotmányos ellenállás kötelesség. Adót szolgáltatni és ujoncot állítani nem szabad. A tartalékosok behívását és a kiszolgált katonák visszatartását törvénytelennek nyilvánítja és tiltja. A képviselőház kimondja, hogy az új kormány nem köthet kereskedelmi szerződéseket. A közösgyi kiadások tárgyában úgy intézkedik a Ház, hogy a kvótának a király által leendő megállapítását eleve törvénytelennek nyilvánítja és a közös költségeknek az állampénztárból való kiszolgáltatását alkotmányellenesnek nyilvánítja és az e határozat ellen cselekvőkre kimondja az anyagi és büntetőjogi felelősséget. A képviselőház biztosítja az állampolgárokat, hogy az ellentállás miatt esetleg őket érhető károkért kárpótolni fogja őket.

Apponyi Albert gróf: A miniszterelnök nyilatkozatának első része alkotmányos volt, de a többi nem, mert ha a Ház feloszlatására határozta el magát, akkor kötelessége lett volna indennitást kérni. Az elnapolással megsértette az alkotmányt. Szóló véleménye szerint választás előjaira, alkotmányos kötelesség az indennitás megadása. Amikor a miniszterelnök a Ház elnapolását indítványozta, letért az alkotmányosság útjáról.

Egry Béla: Nem is volt rajta.

Ifju Madarász József: Nem is akart rálépni.

Apponyi Albert: Az elnapolást tudomásul kell ugyan venni, de a nemzet előtt fel kell tárni a helyzetet. Hozzájárul Batthyány gróf határozati javaslatához.

Molnár János a néppárt nevében hozzájárul Batthyány gróf határozati javaslatához.

Andrássy Gyula gróf: A kormány eljárását hibáztatja és elítéli, de Batthyány gróf határozati javaslatát nem fogadja el, mert reméli, a kormány tévedését helyre hozza azzal, hogy más kormánynak adja át helyét. De nem fogadja el a határozati javaslatot azért sem, mert emlékezzünk vissza, annak idején a Fejérváry kormány ellen szóról-azóra ezt a határozati javaslatot terjesztették elő és fogadták el. Akkor pedig alkotmányellenes kabinetről volt szó. Ellenzi a határozati javaslat elfogadását és pártjával mindenkor sikra fog szállni az alkotmányért.

Felkiáltások: Szép lesz!

Andrássy: Azok az urak, akik az én felszólalásomon most mosolyognak, jegyezzék meg, ha veszélyben lesz az alkotmány, én mindig ott állok a küzdőtérén; kíváncsi vagyok, ott fogom-e látni azokat az urakat is! (Taps.)

A Ház ezután Batthyány gróf határozati javaslatát elfogadta.

Az elnök jelenti, hogy a királyi kéziratot tudomásul vétel végett a főrendiházhoz fogják átküldeni és miután a képviselőház üléseit március hó 24-ig a király elnapolta, felbatalmazást kért, hogy az időközben szükségessé váló intézkedéseket megtehesse.

A Ház a felbatalmazást megadta, mire az ülés véget ért.

A kormány a helyén marad.

Khuen Bécsben.

Távirati tudósítás.

Arad, január 28.

A politikai életnek jelentős eseménye van ma: a király elnapolta a képviselőház üléseit március 24-ig, nagycsütörtökig. Ez annak a bizalmatlansági indítványnak volt a következménye, melyet a képviselőház ma a kormány ellen elfogadott. Amikor a Ház megszavazta a bizalmatlanságot, tudvalevőleg Khuen kivette a zsebéből a királyi elnapoló kéziratot. Ebből könnyen megállapítható, hogy a kormány számított erre a szavazásra s a királyi kézírata már régóta Khuen zsebében lehetett.

A mai szavazás következtében Khuen Bécsbe utazott a további teendőkről való tanácskozás végett. A kormány továbbra is a helyén marad és tovább vezeti az ügyeket, megteszi az intézkedéseket az új választásokra, amelyeket alkalmasint májusban ejtettek meg.

Mai hireink ezek:

A miniszterelnök Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma Bécsbe utazott és őfelségénél magánkihallgatáson jelenik meg. E kihallgatáson a kormányelnök jelentést tesz a parlamenti helyzetről. A miniszterelnök úgy tervezi, hogy még vasárnap este visszaérkezik Budapestre. Bécsi időzése alkalmával előreláthatóan át fogja venni az őfelsége személye körüli miniszterium vezetését is.

Minisztertanács.

A királyi kézirat felolvasása után a kabinet tagjai tanácskozásra gyűltek össze. A háromnegyed óra hosszú tanácskozás eredménye az, hogy a miniszterelnök holnapra tervezett bécsi útját már ma megtette. A miniszterelnök délután 5 órakor Bécsbe utazott. A Khuen-kormányt a király megbizta, hogy a bizalmatlansági szavazat ellenére is vezesse tovább az ügyeket.

A pártkörök hangulata.

A pártkörökben ma este élénk volt mindenütt az élet. Általában azt hiszik, hogy a kabinet lemondása nem fog bekövetkezni. Képviselői körökben különösen az keltett recenzt, hogy a Házat március 24-re, nagycsütörtökre hívták össze, amikor rendszerint a Ház a husvéti szünőket szokta megkezdeni. Ebből is azt látják, hogy a miniszterelnök ekkor újból el akarja napolni a Házat, esetleg feloszlatni.

A függetlenségi pártkörben elkeseredéssel beszéltek Andrássy gróf mai felszólalásáról. Ebből újabb bizonyítékát látják, hogy Andrássy Khuen felé hajlik.

Odillon Helén a törvényszék előtt.

Érvénytelen a harmadik házasság.

Távirati tudósítás.

Arad, január 29.

Ragyogó napok ünnepeit, színpadi sikerek bő learatása után szomorú évek, bus letörtségek köszöntöttek rá Odillon Helénre, a színpadnak hosszú évek előtt való királynőjére. Az üdesége, a friss arca, a szemeinek a ragyogása valamikor számtalan férfiszívet gyűjtött szerelmes vágyakozásokra, — ma már elhervadt a rózsaszín, elapadtak a szemek gyűjtő sugarai, bus romokká lettek a gyönyörű formák, — Odillon Helén eltűnt a színpadról. Csak a szerelmek emlékei maradtak meg. És ezek a bussá vált, megkopott, elvirágozott emlékek kísértének most az elhervadt művésznő életében...

Ezeknek az emlékeknek a szomorú megőrzése ma történt: a bécsi országos főtörvényszék egyik tanácsa előtt. Odillon Helén többrendbeli házasságaival foglalkoztak.

Mint bécsi tudósítónk jelenti, az országos főtörvényszék felebbezési tanácsa Odillon Helén és Pecsics Béla zágrábi gyógyszerész házasságának érvénytelenítése ügyével foglalkozott.

Odillon asszony tudvalevőleg Girardival, a hírneves bécsi komikussal, római katolikus szertartás szerint kötött első házasságát felbontotta s 1900-ban Rakovszky Ferenc magyar állampolgárral kelt egybe. Ezt a második házasságát azonban 1905-ben az osztrák törvényszék mindhárom fórumon érvénytelennek és semmisnek nyilvánította s megállapították, hogy az első házasság van érvényben. 1907. október 24-én azonban Odillon asszony Budapest mellett, a hidegkuti anyakönyvvezető előtt újból házasságra lépett, ezuttal Pecsics Béla Józseffel.

Midőn erre a budapesti árvaszék, mint gondnoki hatóság, e házasság alapján a maga illetékességét igényelte a gondnokság alatt levő Odillon asszony fölött, a bécsi országos törvényszék gondnoki tanácsa szükségesnek jelentette ki, hogy előbb hivatalból megvizsgálassék e harmadik házasság érvényessége. A bécsi országos polgári törvényszék a felek tiltakozása ellenére illetékesnek nyilvánította magát az ügy megvizsgálására s a házasságot érvénytelennek jelentette ki, hivatkozva arra, hogy Odillon asszony első házassága jogilag még érvényben van. Kimondotta, hogy Odillon asszony még mindig osztrák állampolgárnő s ezért külföldön történt jogi cselekményei is az osztrák törvények szerint bírálódhatnak el. Ez ellen a döntés ellen a felek az országos főtörvényszékhez felebbeztek, ez azonban elutasította a felebbezést s szintén kimondotta az Odillon-Pecsics-házasság érvénytelen voltát; megállapította Odillon asszony osztrák állampolgárságát s ezzel azt, hogy a művésznő továbbra is gondnokság alatt marad.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — 104

Páris — viz alatt.

Az árviz pusztításai.

Távirati tudósítás.

Arad, január 28.

A világ első városát, mint ahogyan Párist nevezni szokták, teljesen elöntötték a pusztító vizáradat piszkos hullámai. Alig van olyan városrész, ahol szárazon lehet közlekedni. A legszebb paloták, a középületek, a színházak félig vízben állanak. Vannak olyan utcák, ahol a házak tetejéig nyomult a pusztító áradat. A lakosság nem mer a házakban maradni, mert nem tudja, hogy mikor válik életveszélyessé a benttartózkodás.

A külvárosokban sok emberáldozatot követel az árviz, amely a nyomort hihetetlen mértékben megnövelte. A világ minden részéből érkeznek segítő adományok a hajléktalanulmaradtszegény családok számára. Több külföldi uralkodó és a pápa is jelentékeny összeget ajándékozott az árviz-sújtotta szerencsétleneknek.

Mai távirataink itt következnek:

A rettegés napjai.

Párisból írják tegnapelőtti kelettel: Havas esőben, szélviharban még egyre nő és árad Páris borzalmas, sárga veszedelme: a Szajna. Utcák, bulvárok vannak már víz alatt Páris városának közepén, Choisy le Roy és Alfortville pedig tegnap óta teljesen el vannak borítva agyagszínű, sárga vízzel. Mentés közben katonák és rendőrök halnak meg. Ötszáz hajléktalan, éhes ember vár naponként segítséget a folyton újabb bajoktól sújtott fővárostól. Tantalusok leszünk, árvízben, mert nem lesz ivóvizünk. Ma reggel már nem volt tejünk. Holnap talán kenyérünk se lesz. A víz vasuti töltéseket, hidakat szakított föl. A közlekedés a lehető legrosszabb és a legbizonytalanabb. Rettegésben élünk. Pincék, földalatti villamosok mind telve szennyes vízzel, a mely a házakat összeomlással fenyegeti. A *Chambre des Députés* és a *Préfecture de Police*, a melyeknek emberei hivatva vannak védeni, segíteni a bajba jutottakat, a földszintig szintén vízben állanak. Nem tudnak se fűteni, se világítani, mert a pincék vizében minden gépük tönkre ment. Már a Place de la Concorde ot féltik; a mérnökök és a kirendelt katonák nem tudnak védekezni az egyre növekedő árvízzel szemben. Az eső és a szeles hideg is hátráltatja fáradságos munkájukat.

Az éjszaka néhány hatalmas mennydörgés rázta meg Páris városát. Utána havas eső hullott. Reggel erős szél vitte és hozta a nagy, sötétzürke fellegetek, melyek közül gonosz gyermekfejként nevetett le a nap a három ujonnan víz alá került utcára: a rue de Lille (nem messze a Place Dauphinetől), a rue Verneuil és a rue de Poitiers-ekre. Házak és utcák beomlásától rettegnek a legoptimistábbak. Mialatt a Szajna lassan, sárgán, alattomosan hömpölyög, dagadt hátán széttörött gátak fadarabjait, emberi és állati hullákat cipel, a melyeket alig képes már a hidak íve alatt át-ráncigálni.

Minden este félünk a holnaptól, a mely öt-hat nap óta csak mindig rosszabb, mindig borzalmasabb. Éhínség, tifusz és ezer veszedelem jár a sárgaveszedelem nyomán.

A pusztulás.

Az árvízről ma a következő táviratok érkeztek időrendi sorrendben:

Páris, január 28. A kamara összes bizottsági termet átváltoztatták a Palais Bourbon személyzetének hálólhelyeivé, mert utóbbi helyen a lakások el vannak öntve. Az áradás folyton tért hódít. Valószínű, hogy a víz holnapig elzárja a Bourbon-palotához vezető utat.

Éjfélkor kiadott hivatalos jelentések szerint a Marne este 7 óra óta nem emelkedett. A Szajna felső folyásában a vízállás állandóan csökkent. Párisban a víz este 8 óra óta óránként több mint 10 milliméterrel emelkedik. A vízállás valószínűleg 3-6 óra között reggel éri el maximumát.

(Éjjel fél 1 óra.) A víz állandóan emelkedik. A Faubourg St. Antoine egy részén az a veszély fenyeget, hogy az összes kloakák megrepednek. Ez a sugárut teljesen víz alatt áll. Mindenfelé nagy sötétség uralkodik.

Páris, január 28. A kormány előtt nagy szabású szabályozási terv fekszik, amelyet meg akar valósítani, hogy Párist többé hasonló katasztrófa ne érhesse. A főcél az, hogy a Szajna vizét elvezessék és így megakadályozzák, hogy a jövőben ilyen víztömegek a város előtt és a városban összetorlódhassanak. A városi pénzügyi központ közli, hogy az a kár, melyet az árviz a város tulajdonában okozott, körülbelül nyolcvan millió frank. Ez összeg legnagyobb részét a földalatti vasuton szükségessé vált javítások fogják elnyelni, míg a városi épületekben okozott kárt körülbelül negyvenhárom millió frankra becsülik. A tűzoltóság az utcákon mindenfelé erősen dolgozik azon, hogy kiszivattyúzza a vizet; az elárasztott csatornákból folyton új víztömegek áradnak ki, úgy, hogy a tűzoltók a legelső helyen meddő munkát végeznek. Cementtel megtöltött zsákok és hirtelenében fölépített falak védik a házak kapuit, hogy a víz a házak belsejébe be ne hatolhasson. A vízveszedelem azonban ma elérte tetőpontját és előrelátható, hogy a víz most már gyorsan apadni fog.

A Havas-ügynökség jelenti: Hivatalos jelentések szerint a Szajna az éjjel még kissé emelkedik, bár a víz a felső folyásában esett. Ha a hőmérséklet nem változik, remélik, hogy a víztömegek holnap visszatérnek a folyó medrébe. A Necker-negyedben, a pénzverő intézet közelében és a St. Germain des Prés városrészben a legtöbb ház víz alatt van és ki van lakoltatva. A város különböző pontjain hol föl-emelkedett, hol pedig lesüppedt a kocsis- és gyalogut. A St. Lazare pályaudvarhoz vezető utakon nagyon veszélyes a közlekedés. A sévresi porcellángyár összes munkásait, miután a földszinten lévő műhelyek lesüppedtek, elbozsátották. Neuillyben a víz a mélyebben fekvő városrészekben a házak második emeletéig ér.

Páris, január 28. Éjjel a Grand Augustin-rakparton a járda egy része besüppedt és az Orleans-vasút vonalára esett. A Place de la Concorde katonaságtól el van zárva. A Jardin de Parisban árkokat ásának.

(Éjjel 2 órakor.) Éjfélkor a helyzet rosszabbodott. Délután négy óra óta nagy hidegség állott be, amelytől a víz befagyott. A XII. kerület, Páris legnagyobb városrésze, teljesen víz alatt van és csak bárkákkal és szükséghidakkal lehet a közlekedést némileg fenntartani. A rakparton a víz mindig emelkedik. A víz elérte a Pont de Parapets-hid íveit, amelyeket emelni kell. A víz emelkedik és terjed tovább a XIII. és XV. kerületekben, valamint St. De-

nysben és Pantinban, amelyek nincsenek világítva és ivóvízhiányban szenvednek.

A károsultak segítése.

Párisból táviratozzák: A Pont de Parapets-hidat az összedőlés veszélye fenyegeti. Ugy a hid helyreállításán, mint a védtöltések megjavításán éjjelnappal utász katonák dolgoznak. A közmunkaügyi miniszterhez tett jelentés szerint a veszedelem csökkenése várható a legrövidebb időn belül. Most már egyre érkeznek külföldről is az adományok az óriási károsodás enyhítésére. Margan 100 ezer frankot ajánlott fel a vízkárosultaknak, a pápa 30 ezer lirát, Albert belga király és az orosz cár 10-10 ezer frankot adományoztak.

Elöntött városrészek.

Párisból jelentik: Mivel a Quai d'Orsay-n levő földalatti pályaudvarból újlag nagy víztömegek hatolnak az utcára, a szomszédos utcákban az ár egyre nő. A víz már 2 méter magasságon áll. A német nagykövetség már minden oldalról el van zárva, csak esénakokon lehet megközelíteni. A német konzulátust ki kellett üríteni. A mai nap folyamán az összes földszinti lakásokat elárasztotta a víz. A lakosság legnagyobb része szabadban tölti az éjjelt. Az utcák számos városrészben alig vehetők ki a hömpölygő áradatból, lassanként az összes gázlámpák teljesen víz alá kerülnek. Délután négy órakor a víz újból egy méterrel nőtt. Öt órától esti 9-ig csak 23 centiméter az emelkedés, de újból kezd esni az eső, míg reggel fagy is volt. A víz behatolt a Comedie Francaise-be, a Theater Francaise-be, az Avenue de l'Opera számos házába. Ma délelőtt az osztrák-magyar nagykövetség palotájának pincehelyiségébe is behatolt az ár, de a palota még egyelőre nincs veszélyben.

A megrémült főváros.

Párisi távirat jelenti: Páris teljesen egy ostromolt város képét mutatja. A külvárosok lakói nagy tömegekben menekülnek a belvárosba, számos jómódu család pedig egészen elhagyni készül a várost. A lakosságban óriási konsternáció uralkodik. Nagy a veszély, hogy a földalatti vasutak alagutjain keresztül az eddig megkímélt városrészeket is elönti az ár. A helyzet igen komoly. Az élelmezés drága és nagy nehézségekkel jár. Több pályaudvart és szállodát rendőri parancsra kiürítettek. Némely városrész a legkétségbeejtőbb helyzetben van. A hatóság mindent elkövet, hogy a víz továbbhatolását megakadályozza, de alig tud valami eredményt elérni. Felhívásban kéri a lakosságot, hogy csónakjukat, kocsijaikat, vagy bármilyen járművet, adják a rendőrség kezébe. A tengeri kikötőkbe folytonosan mentőcsónakok érkeznek. Már igen csekély azoknak az utcáknak a száma, ahol a forgalom még fenntartható. A gyűjtések serényen folynak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A máriaradnai kaszinó együttes hó 27-én tartott tisztújító közgyűlésén nagy lelkesedéssel egyhangulag elnökké: Salacz Gyula, alelnökké: Givulescu Prokop, titkárrá: Beles János dr., pénztárossá: Kemény Ferenc, könyvtárossá: Szikora Bélát választotta. Választmányi tagok lettek: Bécsy Dező, Kabdebó Antal dr., Gál Ede, Jabkovszky Mihály, Mairovitz Adolf dr., Mágory János, Walthier Adám dr., Urszu János dr., Kőmives István, Pellegri József.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: Görög rabszolga, operetta. Új betanulással. (B bérlet.)

Vasárnap: Delután mérsékelt helyárrakkal: Az erdészlány, operetta. Este: A görög rabszolga, operetta. (C bérlet.)

* A tolvaj. Zsufolt ház gyönyörködött ma este A tolvaj izgatón megirt jeleneteiben, amelyet a Géth-pár mesterien elevenített meg. A jobbára disztigvált publikum lélekzetét visszafojtva leste a két művészek különösen a második felvonásban produkált csodálatos alakítását. Elragadtatással tapsoltunk a szinte utánozhatlan s abszolút természetes, közvetlen játékuknak. A közönség a második felvonás után tisztes szótoltotta a vendégeket a függöny elé.

* A reklamált baritonista. Tudvalevő, hogy B. Szabó József betegsége következtében nincs baritonistája az aradi színháznak. Lukácsy Lajos színházi bizottsági tag ma beadványt intézett a színházi bizottsághoz, azt indítványozva, hogy a bizottság szólítsa föl Szendrey Mihályt az állás betöltésére. Lukácsy szerint most szerződhetné az igazgató Király Ernőt, aki megvált a budapesti Király-Színház kötelekéből.

* A világ legnagyobb hegedűművésze, Usaye Eugene-nek február 18-án este 8 órakor megtartandó hangversenye igen érdekesnek ígérkezik. Jegyek Klein könyvkereskedésében kaphatók.

* Földes Arnold, a világhírű gordonkaművész vasárnapi szereplése a harmadik filharmoniai hangversenyen foglalkoztatja most az aradi zenekedvelő közönséget. Mivel csak rövid ideig lehet itt, mely nem elég a zenekari kísérettel való összeprobálásra, zongorakísérettel fog játszani. A kísértő, Scherhagné Balcz Mária uró, még mindenkinek élénk emlékezetében van multkori szólójátékával aratott sikere folytán. Maga a zenekar Brahms hatalmas akadémiai ünnepi nyitányát, Mozart graciosus Es dur symphoniáját és Grieg érdekes darabjait Sigurd Jorsalfar zenéjéből fogja előadni. Jegyek Scherhag és Fia cégnél (Minorita-palota) kaphatók.

* Képvásárlás a Spányi-tárlaton. A mai napon a tárlat legnagyobb vásznát, a Téli című képet megvásárolták. A képet gyoroki Andrényi Károly, a kiváló műpártoló vette meg.

* A Szamosi-Környei hangverseny műsora. Február 2-án tartják meg a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében a rendőrség és tűzörség nyugdíjptólójának ez idej hangversenyét. Szamosi Elza, Környei Béla, az Operaház kiváló művészei és Dienzl Oszkár, a hírneves zongoraművész szerepelnek ezen a koncerten nagy műveltséget ígérő hangversenyszámokkal. A nagysikerűnek ígérkező hangverseny programját a napokban küldték le a szereplő művészek, melyből előre is megállapíthatjuk, hogy az idej hangversenyszámon legnagyobb művészi eseménye a Szamosi-Környei hangversenyen fog lejátszódni. A műsor a következő: Liszt: Walse Impromptu. Zongorán előadja Dienzl Oszkár; Leoncavallo: Bajazzók opera nagy áriája, éneklő Környei Béla; Puccini: Bohémélet opera, Mimi ária, Grieg: Ich liebe dich, Strausz Richard: Standchen, dalok; éneklő Szamosi Elza. Bizet: Carmen opera nagy áriája, éneklő Környei Béla; Chaminade: Pas des Amphores és Paderewsky: Menuette, zongorán előadja Dienzl Oszkár. Saint-Saëns: Sámson és Delila operájának nagy áriáját és Bizet: Carmenjéből a Habanerát éneklő Szamosi Elza. Az énekszámokat Dienzl Oszkár kíséri zongorán. A gazdag műsort azzal küldték le a szereplő művészek, hogy a közönség óhajára még a Toscából és Manonból fognak énekelni. Ez a program a legbeszélőbb reklám és méltán szolgál a már eddig is tanúsított érdeklődésre.

* Az Uránia színház hírei. Hosszu pihentetés után ismét a világhírű Pathe-cégtől szerzi be mozgófényképeit az Uránia színház. A világhírű Pathé szerződés szerint a legki-

válóbb ujdonságokat kötelesek direkt Párisból küldeni az Urániának. Az első Pathe műsort vasárnap mutatják be és mindjárt ez a premier a legteljesebb mértékben meg fogja nyerni a közönség tetszését. Szerdán, esütörtökön és pénteken a kinematografia legnagyobb csodáját, a mikrobák tudományos vizsgálatát mutatják be szenzációs felvételben. 241

Megölte az apósát.

Gyilkosság a földért.

Távirati tudósítás.

Arad, január 28

A magyar nép földéhsége nemcsak kisebb-nagyobb bűnöknek, hanem gyakran egyenesen gyilkosságnak is vált már okozójává. Legújabbán Zalaszentgróton egy 65 éves jómódu parasztagdát ölt meg a veje. Az öreg Szabó Istvánnak semmi más bűne nem volt, minthogy nem akart már egyszer meghalni, vagy legalább vagyonát, a földet családjá között még életében szétosztani.

Szabó István 65 esztendősen tekenyei gazdának már mintegy 10 évvel ezelőtt meghalt a felesége. E naptól fogva fiai és leánya, valamint ennek férje, Szabó Vendel az öreget folyton arra akarták rábeszélteni, hogy a vagyont adja át nekik, majd ennek fejében eltartják életéig. Az öreg azonban nem engedett a rábeszélésnek, mert számos olyan esetet látott már, midőn ilyen vagyonátruházás után az átruházók a legsanyarubb életnek néztek eléje.

Mindennaposok lettek a családi veszekedések, perpatvarok Szabóék portáján s midőn a helyzet az öregre már kezdett türelhetlenné válni, gondolt egy merészet és nagyot. Udvarolni kezdett egy csinos tekenyei leányzóknak, a 24 éves Gaál Julinak, kinek azonban a szépségén és a rajta lévő ruháján kívül egy fityingje sem volt. Alig néhány heti udvarlás után az öreg Szabó István a falu nagy meglepetésére és a család óriási bosszúságára eljegyezte magát fiatal szerelmesével, kire néhány nappal az eljegyzés után 6000 korona értékű birtokot is átíratott. Már ki volt tűzve az esküvő napja és a gyűlölködő családnak fölt a feje a gondoktól, hogy hogyan lehetne a házasságot megakadályozni.

Arról most már szó sem lehetett, hogy az öreget legalább erről a lépéséről lebeszélhessék, szörnyű tervben állapodtak meg tehát, melynek végrehajtását a vő, Szabó Vendel vállalta magára. Kilesték, midőn tegnapelőtt az öreg a szőlőjébe ment. Szabó Vendel titokban utána lopózott a pincébe — és hátulról észrevétlenül kötélhurkot dobott a nyakába. Az öreg azonban nem engedte olyan könnyen magába fojtani a lelkét. Volt még annyi ereje, hogy meg tudott fordulni és görseős ujjával torkon ragadta a gyilkos vőt. Nagy dulakodás támadt erre a kis pincében, az öreg nem adta könnyen az életét, kétségbeesetten védekezett. A dulakodók nekivágódtak a présnek, a horodóknak, de végre is sikerült a gyilkosnak még egyszer úgy megrántani a kötelet, hogy az öreg Szabó István megfuladt.

Erre aztán a gyilkos vő megölt apósát felakasztotta az ajtó szírájára és itt akadtak rá másnap délelőtt a szőlőbeli emberek. A nép nem gondolt semmi rosszra, bár meglepődtek a látványra, de azt hitték, hogy az öreg csakugyan öngyilkos lett. A esendőrök azonban már sokkal óvatosabbak voltak — keresték a külső sérüléseket a szerencsétlen ember holttestén s minthogy azokat meg is találták, rögtön tisztában voltak azzal, hogy az öreget előbb valaki megölte s csak aztán akasztották fel az ajtóra. Alig pár óra alatt aztán megállapították, hogy ki volt a gyilkosa. Szabó Vendelt letartóztatták és az előzetes nyomozás befejeztével bevitték a zalaegerszegi ügyészség fogházába. A gyilkosság ügyében még letartóztatások várhatók, amennyiben a bűnös családtagok még szabadlábon vannak.

Utazás Aradról — Aradra.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

A XVIII. században járt egy angol Magyarországon és könyvet írt rólunk. Nekünk az a nézetünk, hogy valahány idegen két hétig ebben az országban végig ette a tisztaletére rendezett lakomákat, könyvet írt rólunk. Az angol könyvével kivétel történt. Néhai Gyulai Pál kiadta az Olcsó könyvtárban, mely arról nevezetes, hogy méreg drága könyveket árul. Ebben a derék munkában leírja az angol, hogy mint utazott ő Budáról a hegyaljai szüretre — három hónapig. Az ur bőven önté az egek vizeit a hazai földekre s olyan sártenger födte szép Magyarországot, hogy habár tengeri hajókhoz hasonló bricskák szolgálták a közforgalmat, a fentisztelt ur csak meséből volt kénytelen a hegyaljai szüret nagyszerűségéről tudomást szerezni, ami az angol alaposság rovására esett. Ezt szörnyen restelte a világotjáró ur a földjei előtt és ezért iszonyuan lepecskondiázta a magyar nemzetet és annak összes hatalmasságait — a sár és a rossz utak miatt. Széchenyi István gróf sem tudta különben a Kelet népében.

A tizenharmadik század utasa ugyan nem az aradi, hanem a tokaji hegyaljára vivő utat volt kénytelen három hónapig járni és mi, a repülőgépkortársai, értjük folháborodását. De mit szól majd ahhoz a huszonharmadik század gyermeke, ha azt olvassa elsárgult és elfakult újságlapokon, hogy Arad város tanácsa az 1910-ik év január 27-ikén délután két órától öt óráig ült a város kocsián, míg eljutott egyik városrészből a másikba. És nem más okból, mint a XVIII. századbeli angol. A sártenger miatt.

Szóval nekünk is van tengerünk. Van bizony. Benne evickélt tegnap a városi tanács, a mérnöki hivatal és az építészeti bizottság, a város gazdájának pedig belekerült egy láda trabukko szivarjába.

Mert hát a családi erdő mellett lévő szeretyházi állami iskolát ment átvenni a vegyes komisszió az építőmestertől.

— Sok baj van ezekkel az állami iskolákkal már most is, sopánkodott a bizottság egy tagja. Többe kerül a leves, mint a bus. Felépíttette az állam, de nekünk kell a fenntartásukról gondoskodnunk. Hát a náthánkat ki gyógyíttatja, amit ma délután szerzünk az átvételnél?

Nem lehetett a bajon segíteni, ki kellett vonulni a helyszínre.

Lócs Rezső gazdasági tanácsnok és Nachtnébel Ödön főmérnök felültek a város legszebb hintójára, mely elé két hatalmas, erős pej volt fogva.

Vigan röpitették ezek az uri kocsi a Fejszentőcán át, ahol az utca ajtóban sütkérező polgárok alázatosaa megsüvegölték a városi hatóság képviselőit.

Mojsza Gligor és Rajku Vazul jómódu gazdálkodók is az utca ajtóban tereferáltak az aradi rossz utakról Tenczlinger Károly városgazdával, mikor elrobogott mellettük a két büszke járásu pej.

— Hová mennek a tekintetes urak? — kérdezte Rajku a városgazdától.

— A szeretyházi iskola átvételére — felelte ez.

— Ne akkor ma nem térnek vissza, az bizonyos, — mondja Mojsza és szakértő szemekkel mérte végig a tovaröplő városi sárkányokat. — Vagy pedig elküldenek az én hat ökrömért, hogy azok vontassák ki az urakat a sárból. Szeretyházát két ló egy délután meg nem járja.

Szó szót váltott és a vitának fogadás lett a vége. Egy láda trabukko volt az ár, melyet Tenczlinger volt fizetendő az esetben, ha a város lo-

vai nem viszik el a Fejsze-utca végéről a tanácsot az iskoláig — egy óra leforgása alatt. És ő elvesztette a fogadást, mert három óra hosszat izzadtak és dolgoztak a lovak, míg számtalan lezállás és felülés után az átvevő bizottság beléphetett az iskolába. Az utazás részleteinek leírását megtalálhatja az olvasó a derék angliusnak a XVIII. században íródott könyvében.

Az iskolában megartott hivatalos vizsgálat eredménye jegyzőkönyvbe került. Ezek hivatalos adatok, majd a közgyűlés elintézi őket. Arról nincs említés téve sehol sem, hogy a bizottság vizitelt az iskola tanítójánál, de azt sem találta otthon. Ez a szegény száműzött ugyanis csütörtök délután szabad és azt felhasználja, hogy egynéhány órára emberi életet éljen. Nagy szüksége van rá.

A lakása a legridegebb börtönlakással vetelkedik. Csupasz, fehérre meszelt négy fal. Egy ágy, melyen terítő sincs, egy asztal takaró nélkül, éjjeli szekrény, rajta egy ókori méces, mosdó és két szék. Az iskola termében sár, amit a tanulók hordanak be, az iskolán kívül sártenger, úgy, hogy a tanítónak a szenttamási állomásra kell mennie és vasuton kell a városba utaznia, ha Aradot akarja látni.

És az iskolaszék azon vitatkozik, vajjon harminc vagy negyven korona évi átalányt adjon-e a szareregényházi iskola tanítójának kocsiköltségei fedezésére.

Adhat akár kétszázat is, mert a mai viszonyok mellett csak repülőgépen járhat be Aradra.

Elfogták a betörőkirályt.

A legügyesebb magyar detektív.

Távirati tudósítás.

Arad, január 28.

Néhány nappal ezelőtt a budapesti alkotmány-utcai fogházból megszökött egy hírhedt betörő: Endes Árpád, akit a tolvajvilág a „betörőkirály” címmel illetett. De nemcsak a betörésben volt Endes király, hanem világrekordot teremtett abban is, hogyan kell megszökni a legszigorubb börtönökből és fegyházakból. Elfogatásáról ezeket jelentik:

Tegnap este a budapesti keleti pályaudvaron Hegedüs Kálmán detektív figyelemmel kísérte a vonatra felszálló utasokat. Egyszerre észrevette, hogy a napok óta körözött Endes Árpád betörő, másik két cimborájával, — szintén betörők voltak — felszállt a fiumei vonatra. Mivel Endes olyan hatalmas erejű egyén, hogy egy ember nem tudja letartóztatni és a vonat indulásban volt, a detektív hirtelen nem szerezhetett segítséget, tehát gyors elhatározással beugrott a vonatba, hogy szem elől ne tévessze a betörőt. Utközben igyekezett megközelíteni Endest, de az hozzáférhetlen maradt.

Dombóvár felé járt már a vonat, midőn egy csendőrmester lépett a vasuti kocsiba, ahol a detektív volt. Hegedüs beavatta tervébe a csendőrt és ekkor együttesen a vasuti kalauzzal beüzentek Endeshez, jöjjön át, van részére egy üres fülke, ahol kényelmesen alhatik. A betörő lépre ment. Alig tette be a lábát a detektív fülkéjébe, Hegedüs, a csendőrmester és a vasuti kalauz együtt leteperték és megkötözték. Ugyancsak megkötözték és letartóztatták Endes két társát is.

Ma este kilenc órakor érkezett meg Hegedüs detektív a betörőkkel Budapestre. Amikor Endest Krecsányi elé vezették, elvették tőle a sétatöbjt, amely egyszersmind tőr és revolverrel is szolgált.

— Hol szerezte ezt a szerszámot? — kérdezte Krecsányi.

— Saját találmányom.

— Maga csak nem akar megjavulni. Már

megint megszökött. Hiszen így folyton nagyobb és nagyobb büntetéseket fog kapni. Meglátja, sohasem szabadul ki a fegyházból.

— Ne féltsen engem a detektívönök ur. A szökéseket csak bizza reám. A lipótvári fegyház kivételével Magyarország összes fegyházaiból megszöktem már én. Sőt, becsület-szavamra kijelentem, most is meg fogok szökni. Hanem engedje meg felügyelő ur, hogy elismerésemnek adjak kifejezést Hegedüs detektív ur ügyessége felett, aki letartóztatott. Isten ugyse más detektív erre nem lett volna képes. Elismerésem jeléül a botomat, — amelyet becsületes uton szerzett pénzen vásároltam — neki ajándékozom.

Érdekes, hogy Endes szökése előtt kiment a kerepesi temetőbe, ahol koszorút helyezett el menyasszonya és családtagjai sírjára.

Góthné a Kölcsey-zsuron.

Alig lehet és alig szabad rideg kritikát, pusztá referálást írni a Kölcsey-Egyesület mai zsurjáról. Valami művészi tökéletességű fonográf hangjának kellene kihallatszani ezekből a fekete betűkből, hogy megmagyarázzák azt a szinte hihetetlen valóságot, hogy művészeti és tudományos előadásokra összegyűlt zsur-közönség két teljes órán keresztül sohasem lankadó, de mindig fokozódó figyelemmel, zajos tetszésben megnyilvánuló érdeklődéssel hallgasson végig természettudományt, előadó művészetet, irodalmat és zenét. Ez a két órán át tartó lelkes figyelem, a városháza dísztermét a karzatok kényelmetlen padsoráig betöltő hatalmas, díszes közönségnek ilyen érdeklődése talán jobban visezza a mai est hatását minden dícsérő szónál és nagyobb siker a Kölcsey-Egyesületnek, minden kritikus elismerésénél.

Felcsal az az elismerés még a mai est szereplői részére is, hiszen ők is megkapták ettől a nagy közönségtől mindazt, amire vágytak: érdeklődést, tapsot és lelkesedést. Mind e három kijutott már az est első szereplőjének is: Wagner Jánosnak, ennek az érdekes tanárembernek, aki olyan komoly című előadással, mint „a természettudományi felfedezések,” meg tudta kapni a mi közönségünk érdeklődését. Mert nem mindennapi dolog az, mikor egy tekintélyes pedagógus, Európa tudósai között ismert nevű természetbúvár, mosolygó arcú, kezében mindenféle vegytani műhelybe való szerszámmal odaáll az előadó asztal elé és nekünk laikus, jórészt pedig női közönségnek kedélyes hangon, apró kísérleti mutatványokkal kezd beszélni természettudományról, Darwinról, növényi életről és emberi haladásról. Közvetlen egyszerűséggel mutatja be a tudományos felfedezések érdekességeit, elmeséli, hogyan jöttek rá apró próbálgatásokkal hatalmas eredményekre, esiga-biga tanulmányokból nagy világnézetekre. Elfogulatlan őszinteséggel vallja be az iskola hibáit, de öntudatos és lelkes modernséggel hirdeti, hogy abban a küzdelemben, mely az emberiség fejlődéséért folyik, csak a természettudomány fegyvere teheti naggyá, erőssé, egészségessé és hatalmassá az emberiséget.

Az előadást honoráló tapsok után kis szünet, majd újabb erős taps és pódiumra lép Góthné Kertész Ella. Kedves, egyszerű, zöld toalettben, néhány szál virággal a kezében jött a közönség elé a most Aradon vendégszereplő művésznő, kinek bizonyára nagy része volt abban, hogy olyan impozáns közönség toborzódott össze a mai estére. Gárdonyi Géza néhány apró versével kezdte. Nem szavaltatok voltak ezek, a szónak ebben az önképzőkörös, pözös jelentésében, hanem inkább az előadás kifeje-

zéseiben egyszerű, de művészetben tökéletes módja, mely egyedül illett a bájos Gárdonyi-versek interpretálásához. A „Levél a tanyáról” című kis magyaros, jellemző vers volt az első, majd ezután a „Csutora”, végül a „Rohitschon” című apróság. De az a természetes, egyszerű báj, az a finom jellemző erő, melylyel ezeket a kis verseket Góthné előadta, felért a legbernebb dráma izgató jelenetével. Mikor a legény csókot kér a leánytól Rohitschon és az nem akar adni, mert „hátha meglátja az Uristen”, a legény annak bizonygatására, hogy az Uristen nem lehet Rohitschon, ügyesen visszafelel:

— Hiszen az Uristen mindig egészséges!

Micsoda zugó taps harsogott fel ezekre a csodás kedvességgel mondott szavakra! Nem is engedték haza a művésznőt, míg el nem mondott egy szatirikus kis rajzot: Egy nőegyleti gyűlés-t. Idegen író rajza, de maga Góthné fordította le és alakította át a mi viszonyainkra. Fecsegő, pletykázó asszonyok gyűlése ez, akik — mialatt az elnökő ábitatos komolysággal szavalja, hogy „az éhező iskola gyermekek fázna” — arról pletykálnak a gőzölgő, illatos tea mellett, hogy „Mici megszökött a főmérnökkel” és „Kissné mindig kóttal az új járásbíróval.” Természetesen újra viharos tetszés, lelkes ünneplés a jutalom.

— Károly Józsefnek, aradi hírlapíró-társunknak felolvasása következett ezután. Egy író végrendelete címmel mondott el nem annyira moráliskodó, mint inkább jól meglátott, ügyes megfigyeléseket. A kártyáról, italról és asszonyokról beszélt, nem kenetteljesen, de stílizáltan, szépen eltalálva a testamentum szivből jövő meleg hangulatát. A közönség igaz elismerése itt sem maradt el.

Művészi zeneszám volt az est befejezője. Beethoven (C-moll trióját adták elő Masanszker Böske (zongorán), Eckhardt István (hegedűn) és Goldzieher Pál (gordonkán). A nagy zeneköltő egyik legtisztább művészzel megalkotott műve ez, melyet a három előadó precíz, harmonikus játékban juttatott kifejezésre. Masanszker Böske nyugodt, kiváló technikájú előadása különösen a trió leghíresebb részében, az „andante”-részben hatott legtökéletesebben. Finom játéknak erejét teljessé tették Goldzieher művészi gordonka kísérete és Eckhardt nívós hegedűjátéka.

Késő este volt, mikor a közönség utolsó elismerő tapsai végét jelezték a mai színes, hangulatos Kölcsey-zsurnak. (b. b.)

VIDÉK.

A temesvári polgármester jubileuma. Március hó 8-án lesz huszonöt esztendeje, hogy Telbisz Károly drt Temesvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága polgármesternek megválasztotta. A nevezetes évfordulót a város polgársága Telbisz érdemeihez méltóan kívánja megünnepelni. A napokban szűkebb bizottság alakult, mely nagyszabású előkészületeket tesz a jubileumi ünnepségre. Tervbe vették, hogy a megelőző nap estéjén a polgárság fáklyásmenetet ad a polgármester tiszteletére, március 8-án a városi törvényhatósági bizottság diszgyűlést tart, amelyen átnyújtják a jubilánsnak a negyedszázados évforduló emlékére készített díszes plakettet. Ezenkívül lesznek egyéb ünnepségek is, melyeken a polgárság fényesen fogja dokumentálni osztatlan szeretetét a polgármester irányában.

A szoboszlói vasuti katasztrófa a törvényszék előtt.

Főmérnökök a vádlottak padján.

Távirati tudósítás.

Arad, január 28

A közönségnek még élénk emlékezetében él az a vasuti katasztrófa, mely 1908. július 6-ikán éjszaka Hajduszoboszló állomáson történt. Az Ebes felől iadított 1707. számú személyvonat beleütközött a szoboszlói pályaudvar legszélső sínparján veszteglő 1758. számú tehervonatba s az összeütközésnek rettenetes hatása volt: Bakos Ödön dr. nagylaki ügyvéd és Szegedi Ferenc vonatfékező meghaltak, Czabán László, Czabán Lászlóné, Czabán Olga, Faragó Sándor, Nagy Daniel, Csuka Lajos, Kondor Imre, Pap József, Ferenczi György, Egey József, Takaró Mátyás, Lavota Emilné, Meisler Soma, Kovács Antal, Péntek Gábor, Klein Mihály, Weinreb Mayer, Rosenberg Zsigmond, Lengyel Eadre dr., Fodor Lajos, Bánrévi Géza, Klein Mihály súlyosabban könnyebben megsebesültek s nagyon sok vasuti kocsit összetört.

Hosszas nyomozás és vizsgálat után a debreceni kir. ügyészség elkészítette vádiratát, mely Bernhart Sándor vasuti mérnök, Wolfinau József vasuti mérnök, Gamma Rezső vasuti táviráda ellenőr, Gyökeres Károly vasuti pályafelügyelő, Somogyi Lajos vasuti váltókezelő és Nagy József vasuti ténfelügyelő ellen a Btkv. 438. §-ába ütköző közveszélyes cselekmény vétsége címén emelt vádat. A törvényszék vádtanácsa valamennyiüket vád alá helyezte.

A bűnpörben ma kezdte meg a főtárgyalást a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa: Hoffman József kir. ítéletábrái bíró elnöksége alatt.

Elnöknek Bernhart Sándor mérnököt hallgatták ki.

Elnök: Volt-e önnek tudomása arról, hogy a nyolcas számú váltó, amely minden bajnak az előidézője volt, nem volt szabályszerűen beállítva.

Bernhart: Nema volt tudomásom erről. Annyit tudok, hogy a nyolcas számú váltó tárcsája kellekén ki volt világítva.

Elnök: Mi okozhatta a szerencsétlenséget?

Bernhart: A váltón, illetve a sínparon elhelyezett úgynevezett könyök-vasnak a rozsdasága.

Elnök: Ki volt megbízva ennek a könyökvasnak az elkészítésével?

Bernhart: Azt rendszeren a gyárból kapjuk, de ha véletlenül hiba áll fenn, úgy a szerelő vagy a műhely kovácsa is elkészíti. A nyolcas váltó könyökvasát úgy tudom, Weisz szerelő készítette.

Elnök: Jelentést tettek mérnök urnak arról, hogy az a könyökvas nem jó?

Bernhart: Csak a beállítás után jelentették nekem, hogy a rud nem jól működik, én azután megolajoztattam s azután kifogástalanul működött is.

Elnök: Tartott abban az időben mérnök ur vizsgálatot?

Bernhart: Igenis tartottam és akkor rendszeren találtam a dolgokat.

Bernhart mérnök kihallgatása ezzel véget ért.

Wolfinau József debreceni államvasuti mérnököt hallgatták ki ezután.

Elnök: Ki helyezte be a nyolcas számú váltón a tolorudat?

Wolfinau: Gyökeres Károly pályafelügyelő.

Elnök: Használhatatlannak bizonyult a tolorud?

Wolfinau: Nem működött ugyan kifogástalanul, de nem volt használhatatlan. Mi, akik megvizsgáltuk, elrendeltük a pályafelügyelőnek, hogy a könyökvasat alaposan olajozzák meg és ez meg is történt.

Elnök: Akkor jól működött a váltó?

Wolfinau: Igen.

Gamma Rezső debreceni államvasuti táviráda-ellenőrt hallgatták ki ezután. Gamma

Rezső ugyanolyan értelemben vallott, hogy megvizsgálták a keményen mozgó és nehezebben sülyezhető tolorudat s szigoruan elrendelték annak megolajoztatását.

Az érdekesebb vallomások ezután következtek. Somogyi Lajos szoboszlói váltókezelőt hallgatták ki.

Elnök: A katasztrófa napján, 1908. év július 6-án éjjel maga volt a nyolcas számú váltónál?

Somogyi: Igenis én voltam.

Elnök: Értesítették magát arról, hogy késés következtében az 1707. számú személyvonatnak találkozása nem Ebesen, hanem Szoboszlón lesz?

Somogyi: Igenis értesültem erről és intézkedést tettem.

Elnök: Miféle intézkedést tett?

Somogyi: A személyvonatot egyenes irányba vezető nyolcas-számú váltót átváltottam. Ezt felülvizsgálta Nagy József ténfelügyelő is s mindketten helyünkön vártuk az érkező személyvonatot.

— Jelezte a mérnöknek, hogy a váltó nehezen jár.

— Nem szóltam.

— Voltak kint a mérnökök vizsgálni?

— Igen.

Az utolsó tanút, a katasztrófa alkalmával szerencsétlenül járt Czabán Mihály fékezőt és annak feleségét hallgatták ki. A szerencsétlen emberek a jobb, illetve a bal lábukat veszítették el. Vallomásuk szintén a katasztrófának mi-kénti lefolyására szorított. Este hat óra után ért véget a tárgyalás első napja. Holnap folytatják.

HIREK.

Ékszerlovaj urinő.

„Az uram majd igazol.“

Távirati tudósítás.

Arad, január 29.

Érdekesnek ígérkező ékszerlopás ügyében nyomoz most a nagyvárad rendőrség. Csak egy pár gyémánt fülbevalóról van ugyan szó, de a tolvaj nő a „jobb öltözetűek“ sorából való s egyelőre ügyesen el is tűnt a rendőrök szeme elől. A titokzatos nőt természetesen most nagy izgalommal keresik, mert nem lehetetlen, hogy a rejtélyes gyémántok nem hevertek árvaságban a megszökött gyémántlovaj ridiküljében.

Az ékszerlopásra egy nagyvárad ékszerész jött rá, akihez még tegnap beállított egy 18 évesnek látszó szép, jobb öltözetű hölgy és egy pár gyémánt fülbevalót kínált eladásra. Az ékszerésznek azonban nem volt kedve a vételre, mire a hölgy eltávozott.

Másnap azonban — vagyis ma — újból jelentkezett a gyémántfüggős nő. Újból felajánlotta az ékszert s mikor az aranyműves most sem állt a vásárra, a hölgy zavart nyugtalansággal jelentette ki:

— Hajlandó vagyok akármilyen olcsón is eladni.

Az ékszerész gyanút fogott. Feltűnt neki, hogy a hölgy minden áron s bármily olcsón el akarja adni a függőket. Nyíltan tette meg erre ajánlatát.

— Megveszem az ékszert — mondta — de csak azon feltétel alatt, ha a függők beszerzésére vonatkozólag kellő bizonyítékot szolgáltat.

Az ékszerész hölgy felháborodva tiltakozott.

— De kérem! Micsoda gyanúsítás!

— Sajnálom — mondta az ékszerész — önt nem ismerjük és nem lehetünk bizalommal.

— Majd a férjem bemutatkozik önnek! — fenyegetődött a hölgy. — Az utcán várakozik reám, majd behívom. Ő majd ad önnek felvilágosítást. És megtudja majd azt is, hogy honnan valók a gyémántjaim! Hallatlan, botrány...

Az ismeretlen hölgy ekkor már az ajtónál is volt. A gyémánt fülbevalókat sem vette át; az ékszereket otthagya sietett ki. Az ékszerész már-már megbánta az óvatos gyanakodást és hajlongva kérte a megbotránkozó, fenyegető hölgyet:

— Parancsoljon! Nem szükséges az igazolás. Vagy tessék csak elvinni az ékszereket...

— Hivom az uramat! — vágta vissza a hölgy és izgatottan kisetett.

Az ékszerész kíváncsian kémlelt a hölgy után, attól tartva, hogy kellemetlensége lesz. Hamarosan láthatta azonban, hogy a titokzatos haragvó hölgy eltűnt a járókelők sorai között — s természetesen vissza sem tért az üzletbe, ahol még a gyémántokat is otthagya a menekülés izgalmaiban. Erre az ékszerész — miután látta, hogy most már zavaros a haragvó hölgy ügye — a gyémántokat átszolgáltatta a rendőrségnek. A rendőrkapitányság persze nyomban megindította a kutatást, hogy ki lehetett a titokzatos hölgy. A nyomozás megkönnyítésére most felhívja a rendőrkapitányság a gyémánt fülbevalók eredeti tulajdonosát, akitől az eltűnt hölgy minden bizonynyal lopta az ékszert, hogy jelentkezzen a bűnügyi osztálynál, ahol kellő igazolás mellett át is veheti a most gazdátlan függőket. A jelentkezőtől várja a rendőrkapitányság, hogy esetleg nyomot szolgáltat a rejtélyes ügyben.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 29-én az időjárás: hűvös, később hidegebb.

— Békéfalussy nyugalmában. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A hivatalos lap szombati száma közölni fogja Jekéfalussy Lajos, volt honvédelmi miniszter katonai nyugdíjazását, amely alkalomból a király az első-osztályú vas-korona-rendet adományozza neki.

— Az angol választások. Londoni távirat jelenti: A választások, melyek 14 nap óta tartanak, végükhöz közelednek. A liberális kormánypart lassanként mégis eléri az uniónista-part számát. Ma délután 4 órakor a számarány a következő volt: 263 uniónista, 262 liberális, 40 munkás-parti, 75 nacionalista.

— A román miniszterelnök. Ferenc Józsefnél Bécsből táviratozzák: Bratianu román miniszterelnök ma Bécsbe érkezett. A király a délelőtti folyamán külön kihallgatáson fogadta Bratianu-t, a ki az audiencia után Aerenthal gróf külügyminiszterrel folytatott hosszas tanácskozást.

— Az új üstökös Aradon. A napokban megírtuk, hogy a most fölfedezett új üstökös néhány percre Aradon is látható volt. Az égi tűnemény ma estefelé már hosszasan mutatkozott Arad fölött a nyugati égbolton. A publikum körében hat órakor gyorsan hirt futott az új üstökös megjelenésének és hamarosan kíváncsi tömegek csoportosultak az utcákon kutatni az új csillag utját. Az üstökös csaknem félóra hosszáig mutatkozott a város fölött. Arad megye több községéből azt telefonálják nekünk, hogy az új csillag ott is tisztán látható volt.

— Aranylakodalom. E hó 25-én ünnepelték Schvarcz József, fakerti kereskedő és neje házasságuknak 50 éves fordulóját. A nagy kort elért és közbecsülésben álló házaspárt 6 család gyermeke, számos unokája, a község polgársága és előjárósága lelkesen ünnepelte. A 120 teritékű estebéd alatt az ünnepeltket felköszöntötték: Bernáth Ferenc körjegyző és Brucker János ig. tanító. Vacsora után reggelig tartó tánc következett, melyet maga a megifjodott pár nyitott meg.

— **Megváltoztatott ítélet.** A múlt év elején történt, hogy *Stauber Józsefet*, az *Aradi Közlöny* főszerkesztőjét, néhai *Desseffy Béla* püspökségi jószágkormányzó sajtóperéből kifolyólag a királyi Kuria 8 napi fogházra ítélte. A király most megváltoztatta a Kuria ítéletét, amennyiben a fogházbüntetést kegyelemből pénzbüntetésre változtatta át.

— **Léghajón Európából Amerikába.** Bécsből jelentik: *Brucker József*, osztrák aviátikus és *Gans-Fabrice dr.* németországi léghajós mérész utra határozta el magukat. Ugy tervezik, hogy ez év május havában léghajón utaznak Európából Amerikába. A két aviátikus hosszasan tanulmányok után jutott arra a meggyőződésre, hogy a *passzát-szelek felhasználásával* lehetséges ballonon átröpülni az Atlanti Óceánt. Ballonjuk eliptikus a aku és ötven méter hosszú, 15 méter átmérőjű léghajó. Az utat május közepén kezdenék Portugália partjairól vagy *Feneriffa szigetéről*. A léghajó most készül Augsburgban.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király, *Fucik Gyulának*, a 86 ik gyalogezred népszerű karmesterének legujabb művét, „*Salve Imperator*” indulóját elfogadta, azt a családi hitbuzomániai könyvtárba bekebelezni és neki a legmagasabb köszönetét nyilvánítani rendelte el.

— **Egy elmulasztott zsur története.** Budapestről írják: A napokban történt, hogy két hölgy a villamoson éppen buzgón tárgyalt a délután elkövetkezendő nagy zsur, amikor az egyik kinézett az ablakon és a könyökével meglökve barátját, így szólt:

— Nini! Nézd csak! A jégpálya nyitva van! Ott a sa-kon ki van téve a zászló a jelzótáblára!

A másik odaéz:

— Nagyszerű! Tehát végül korcsolyázhatunk! Ma délután okvetlenül kimegyünk.

— Igen ám, de a zsurra kell menni...

— A zsurra? Az igaz. De hiszen zsur az máskor is lesz. Ma a jégre megyünk. Majd kimentjük magunkat.

Tehát nem zsurra, hanem jégre. A két hölgy bazaar, megebédél, „jégnek” öltözik. Az egyik megírja a levelet.

— Azt fogom írni, hogy be eg vagyok, lázam van. Jó lesz?

— Igen. És hogy jeges borogatásra van szükségod.

Délután prémbundával, muffal, korcsolyával mennek a jégpályára. Kicsit sajnálják a zsur, de hát a jégpálya... az más. Az ritka mulatság ez idén.

Amikor a pályához érnek, megdöbbenve állanak meg.

— Nincs nyitva? — kérdi az egyik tévovázva, az üres jégre tekintve.

— S répen van nyitva! — mondja a másik „echt” budapesti nyelven. Nahát nyitva van?

Összenéznek.

— Nekem is ugy tetszik, hogy zárva van.

— És a jelzés? A zászló?

— Én nem is láttam a jelzést. Te mondtad. Bizonyára káprázott a szemed.

— Az én szemem nem káprázott! Én láttam.

— Te vagy az egésznek az oka! Most fuccs a jég, fuccs a zsur.

És már már veszek-désre kerülne a dolog, de az egyiknek jó ötlete támad.

Menjünk vissza és nézzük meg újra azt a jelzést.

Föülnek a villamosra. Amikor a jelzótábla környékére érnek, leszállanak.

— Na látod, ott van a zászló! Mégis jól láttam!

Közelebb mennek.

— Persze, hogy jól láttam. Oda van írva: „A jégpálya egész nap nyitva!”

A másik megáll. Megnézi a táblát és kissé keserű, de diadalmas arccal szól:

— Igen, csak hogy a tátrafüredi jégpálya!

— **Megőrült bíró.** Zomborból táviratozzák: *Bleyer Manó dr.* törvényszéki bíró ma hivatalában hirtelen megőrült. A bírón dühöngő roham vett erőt és csak nehezen bírták megfékezni. A szerencsétlent Budapestre szállították

— **Latham lezuhant.** Kairóból jelenti egy távirat: *Latham* aviátikus kísérletei közben 40 méternyi magasságból lezuhant. Készüléke összetört. *Latham* sértetlen maradt.

— **Folytatása következik.** Az elmúlt esztendő derekán egy nagyobb felvidéki város lapjának szerkesztője meghagyta két munkatársának, hogy a legközelebbi héten valamelyikük kezdjen el regényt a lapban. Azonban egyik munkatárs sem vette valami szívesen a szerkesztő óhaját, mert kész regényük nem volt. Ujat írni, illetve elkezdni, nem igen akaródzott. Hosszas tanakodás után azután elhatározták, hogy a regényt ketten fogják írni folytatásokban, úgy hogy egyik napon az egyik, másik napon a másik írja a regényfolytatást, tetezés szerint szöve a regény fonálát. A regény csakugyan elkezdődött és vagy két hétig gyönyörűen ment, azaz szövődött a regény a két egyben. Egy délután azonban annyira összeszólalkozott a két regényíró a kávéházban, hogy nagy haraggal mentek széjjel. Az egyik — a regény-soros — rögtön a redakcióba ment megírni a folytatást és írás közben elhatározta, hogy bosszút áll kollégáján, még pedig a közös regény útján. És csakugyan fényesen kitöltötte haragját. Az aznapi regény részletét ugyanis a következőkben fejezte be:

— A fess báró azután belésüppedve a nagy bársonyos fotólyba, a következő kitűnő eredeti viccet mondta el:

(Folytatása következik.)

A másik regényíró, mikor másnap reggel elolvasta a regényrészlet végét, majdnem hanyat esett rémületében. Honnan vesz ő valami kitűnő, eredeti viccet? A két ellenség még aznap iszonyuan összekapott. A regényrészlet másnap nem jelent meg, sőt a regény egészen elmaradt. Egyik se tudta ezután a regényt folytatni és a türelmes felvidéki olvasók még mindig nehezen várják a báró urnak kacagató, eredeti viccét.

— **A cigánylegény bárósága.** Tordáról írják: A torda-aranyosmegyei Kövend községben érdekes ügyben nyomoz a csendőrség. Ezelőtt három évvel ekkor a faluból világot járni *Zöld Ambrus* cigánysuhanc. Összekalandozta az egész országot és körmönfont szélhamossággal, ahol csak tehette, sok sok embert becsapott. Most ősszel hazajött és feltűnően költséges, evett, ivott, mulatozott. Mindenkinek feltűnt a cigány uri élete. Ő azonban a kérdezősködőknek azt felelte, hogy a hirtelen meggazdagodás titkát tudja, sok pénze van, most több bankómasinát kommandéroz. Ennek többen felültek és sokan pénzt adtak a cigánynak, hogy majd százszorosán visszakapják. A dinom-dánomnak azonban a napokban vége szakadt. Kövendre jött egy idegen fiatalember, aki *Páfi Ambrus* báró urfit kereste, akinek ő nagyobb összegű kölcsönt adott. Rá is akadt az albáróra, a farfangozó cigányra, az anyja viskójában. Ekkor aztán kiszült minden, a sok-sok család és szélhámosság, amelyekkel az urhatnám cigány olyan feltűnő jómódra tett szert. Az idegen jól elnápángolta és csendőrkézzbe adta a cigányt, aki ellen most folyik a nyomozás.

— **Halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban január 28. a következő halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: **Meghalt:** *Macsán Alexa* 74 éves városi határcsász, *Dekis Pál* 5 éves fiu. **Házasságot kötött:** *Posta Mihály* napszámos *Gligorescu Flóra*val.

— **Kossak osász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme.** *Weitzer János*-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— **Január 31-én persaszőnyeg raktáromat feloszlatom, addig a készletet minden elfogadható árban eladom.** *Schwarz Zsigmond.* 275.

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 füveg 60 fillér Vojtek és Weisznál.** 279

TARKASÁGOK.

(A megfagyott gyermek.) Az egyik aradi iskolában a tanító elszavaltatta a legjobb növendékkel „A megfagyott gyermek” című verset.

— Jól van fiam, — mondta a tanító — most elemezd ezt a verset mondatonként.

— Hol kezdjem tanító ur?

— Kezd el a legelső mondatnál.

— „Ily késő éjszaka, Ki jár ott künn a temetőn?” Megtudnád-e mondani, hogy ez mire, vagy kire vonatkozik?

A gyermek félhangosan gondolkodik és motyog:

— Ki jár ott künn a temetőn? — Aztán földerül az arca és örömmel mondja:

— Ez kérem, tanító ur, a megfagyott gyermek.

(A drága víz.) Egy aradi kisebb tejszarnokban naponta kishivatalnokokból álló társaság szokott uzsonnázni. Közben persze megvitatják a legfontosabb és legérdekesebb aktuális eseményeket.

— Nehezen lehet ma már megélni, — mondja az egyik.

— Bizony, bizony. Képzeldék, Aradon a víz ára is rohamosan emelkedik.

Ezt meghallotta a tejszarnok tulajdonosa és kétségbeesetten, önfeledten kiáltott föl:

— Micsoda? Megdrágult a víz? Hiszen én akkor becsukhatom a csarnokomat.

(Az új tag.) *Szendrey Mihály* szinigazgatót a kávéházban a fiatalabb ismerősei mindig szekirozni szoktak azzal, hogy nem elég szép karhölgyeket szerződött.

— Na, — mondta a direktor ma — olyan szép karhölgyet szerződöttem most, hogy csodájára járnak a színházba.

— Igazán? Komolyan? tudakolták többen.

— És gondold, hogy lesz jövője?

— Jövője? — felelte *Szendrey*. — Hogy jövője lesz-e, azt nem tudom, de hogy multja van, azt határozottan állíthatom.

(A „piszok szolga.”) A törvényszék előtt egy megrögzött tolvaj állott. Azzal vádolták, hogy egy arany nyakláncot lopott egy ékszerésztől, de tettenérték. Persze ő a tárgyaláson mindent tagadott. Behívták a lopás szemtanuját, a boltiszolgát.

— Maga látta, hogy ez az ember lopta el a nyakláncot?

— Persze, hogy láttam. Hiszen én füleltem le a tolvajt.

Az elnök ekkor a betörőhöz fordult:

— Na, hallotta; mit szól maga ehhez?

A vádlott végig nézett a tanun.

— Hogy mit szölok hozzá? Ilyen piszok szolgához én semmit se szölok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A gyilkos asszony.** Krakóból táviratozzák: A bizonyítási eljárás ma befejeződött. Az ügyész az esküdtekhez a következő két kérdést intézte: „Bűnös-e *Borowska Janina* vádlott abban, hogy 1909. június 4-én gyilkos szándékból *Leviezki dr.-ra* lőtt és ez az ügyvéd halálát okozta? 2. Bűnös-e a vádlott abban, hogy ugyan nem gyilkossági céllal, de más bűnös szándékból *Leviezki-re* rálőtt?” A védő tiltakozott az első kérdés ellen, de a törvényszék elutasította. Az ügyész megtartotta ezután vádbeszédét, melyben a vádlottat emberölés bűntettében kéri bűnösnek kimondani. Az ítélet holnap délutánra várható.

§ **A februári esküdtszéki ciklusban a következő ügyeket fogja tárgyalni az aradi törvényszék:**

Február hó 7-én. Rablás büntetével vádolt *Györi László* bűnügye. Február hó 8-án. Szándékos emberölés büntetével vádolt *Szdrencán Ávrám* bűnügye. Február hó 9-én. Rablás bűn-

tettével vádolt Mácsár István bűnügye. Február hó 11-én. Rablás büntetésének kísérletével vádolt Ollár Stefan és Lucian Demeter bűnügye. Február hó 12-én. Gyújtogatás büntetésével vádolt Ruzs András bűnügye. Február hó 14-én. Rablás büntetésével vádolt Hureár György és társai bűnügye.

§ A város bikája. Vendel, így hívták Arad város hat éves simmenthali bikáját, amíg élt, Jó bika volt, kitűnő bika volt, csak egy kicsit hamis. Ha megdühösödött, szarvára kapta a gulyást, vagy a bikaápolót és alaposan edavágta őket az istálló falához. A gulyás és ápoló végre is megsokaiták a bika haragjának illetően kitörését és egy alkalommal Vendelt lefogatták a kutyákkal és úgy megverték botokkal és dorongokkal, hogy a derék bikát agyon kellett bunkózni. Nyolcszáz korona kárt szenvedett a város. Most feljelentették idegen ingó jogtalan rongálásáért a gulyást meg a bikaápolót, akik ma azzal védekeztek Zih bíró előtt hogy csak „szelidíteni” akarták Vendelt, azért ütötték. A bíróság állatorvos szakértőt fog meghallgatni s azután ítélkezik az ügyben.

GAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

Ismét az időjárás változásáról kell írunk. A rövid ideig tartó hideget újlag enyhe napok váltották fel. A vetésekről még mindig kedvező tudósítások hallhatók, kérdés azonban, hogy a kilitásba helyezett februári erősebb hideg milyen kimenetelű lesz. A gabonáztatás irányzata csendes.

A mai piacon eladásra került:

400 mm. buza	14:20—14:60
300 mm. tengeri	6:00—6:10
Rozs	9:20
Zab	7:10
Árpa	6:80

A gabonák 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktörzs.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 28

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kínát korlátolt, vevők tartózkodók, üzletlen.

Az árak 50 kilonként számolva:

	Déli árlat	2 órai árlat
Tengeri 1910. májusra	6.70—6.71	6.68—6.69
Buza 1910. áprilisra	14.30—14.31	14.29—14.30
Zab 1910. áprilisra	7.61—7.62	7.60—7.61
Rozs 1910. áprilisra	9.85—9.86	9.82—9.83
Buza 1910. októberre	11.98—11.99	11.97—11.98
Buza 1910. májusra	14.00—14.01	13.98—13.99
Rozs 1910. októberre	8.98—8.99	8.97—8.98

Zárul 5 órakor.

Osztók hitelrészvény	—	—	—	673.75
Magyar hitelrészvény	—	—	—	805.75
Államvasut	—	—	—	760.75

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. január 28.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	18:70—18:75
76	18:75—18:80
77	18:85—18:95
78	14:00—14:10

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	18:65—18:70
Rozs új	9:10—9:20
Árpa új	6:50—6:55
Zab új	6:80—6:85
Tengeri régi	5:70—5:75

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 29. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 158—60 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 158—160 fillérig; könnyű

páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 156—159 fillérig.

Sertéslelészám: január hó 26. napján volt készlet 22374 darab, január 27. napján felhajtott — darab, jan. 27. napján elszállított 214 darab, január 28. napjára maradt készletben: 22,660 darab.
A hízott sertés üzlet irányzata nyugodt.

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1910. évi január hó 29-én:

B) bérlet.

B) bérlet.

A görög rabszolga.

Operette 3 felvonásban. Szöveget írta: Owen Hall. Z-nejét szerző: Johnes Sidney. Fordították: Makai és Pásztor.

SZEMÉLYEK:

Heliodorus	Polgár S.	Irisz	Sz. Rontay B.
Aspasia	Diós y Nusl.	Menapolisz	Benkóné.
Automia	Wtassák V.	Curius	Nagyiván I.
Markus	Varnay Jec.ö.	Solius	Gerő János.
Archias	Boda Ferenc.	Luciana	Kun Irén.
Diomed	Odry.	Faira	Zalay Margit

Kazdalo este 7 és fél órakor.

URÁMA SZÍNHÁZ.

(Stré Simonyi-utca 1. szám, Szabadkai-tér mellett.)

Műsor 1910. január 29-én, szombat:

1. Az anyós kéjutazása. Humoros. — 3. A hü Belló. Eletek. — 4. Nem könnyű képet festeni. Humoros. — 5. A világító toronyőr éánya. Dráma. — 6. Vége jó, minden jó. Dráma — 7. és 8. Műsoron kívüli számok.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

KYILTÉR.

Limbek János és fia

első magy. kir. szab. érckoporsó gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület Városi és megyei telefon: 93.

Cséffai Faragó Gyula, a maga, úgy gyermekei Magda, Gyula, János, Aladár és Tónike, valamint az alólirottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a forrón szeretett és felejthetetlen jó nő, illetve édesanya, leány, meny, testvér és rokon

cséffai Faragó Gyuláné, szül. Cziffra Ilonának,

f. évi január hó 28-án reggeli $\frac{1}{2}$ órakor, életének 34-ik és boldog házasságuk 14 ik évében, rövid szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai január hó 29-én d. u. 3 órakor fognak a felső temető halottas csarnokában a róm. kat. szertartás szerint beszenteltetni és az ugyaottani sirkertben örök nyugalomra tételni.

Az engesztelő szentmise a boldogult lelki üdvéért január hó 31-én d. e. 10 órakor fog a főt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Aldott legyen emléke!

Arad, 1910. január hó 28-án.

Özv. Cziffra Jánosné szül. Gáspár Amália édesanyja. Özv. cséffai Faragó Istvánné szül. rákosi Boros Izidora anyósa. Telbisz Bé iné szül. Cziffra Emma nővére. Özv. cséffai Faragó Odónné szül. Szabó Aranka, cséffai Faragó István és neje szül. Salacz Ilona, Dörner Jánosné szül. cséffai Faragó Ilona, Telbisz Béni sógoróné és sógorai. Gáspár Erzsébet, özv. Cziffra Gézáné szül. Gáspár Etelka, özv. Lovrits Istvánné szül. Gáspár Izabella. Gáspár Irén, Gáspár Mariska nagynénjei, rétháti Kóvér Zsigmond, rétháti Kóvér Béla, Cziffra Irma unokatest-érei.

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából jelentékenyen megnagyobbítva Boros Béni-tér 2. szám

saját házukba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

áthelyeztük.

Állandóan nagy készletben mindenkori legúj-tányosabb áron

elsőrendű Magyar és Porosz bányákból

kőszén és kokszt,
kovács kőszén

Jól kiégetett, pormentes

Bükk-faszén.

Szállitmányainkat pontosan mérve, plombázott zsákokban, a miniszteri és főkapitányi rendelet szerint teljesítjük.

Becsés rendelvényeit új irodaiban úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük s jegyzünk figyelmes és gondos szolgáltatunkról biztosítva. kitűnő tisztelettel

Kneffel Károly és fia

szénmagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

Ki kell irtani

a kereskedővilágból azt a naiv hitet, hogy ma, a mikor olyan nagy versengés folyik az üzletek között, hirdetés nélkül is lehet boldogulni. Minden törekvő kereskedő hirdet, még pedig az

ARADI KÖZLÖNY-ben,

a melyet több százezer ember olvas mindennap.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fia

tanulónak

3 korona kezdőfizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Telefon 162. sz.

Ajánlunk első minőségű:
Porosz szalen fűtőszén,
Porosz légszesz pirszenet,
 Kétszer mosott **ostraui kovácskőszén,**
Rostált darabos bükkfaszenet.

Jutányos árban, házhoz szállítva.

Telefon 162. sz.

Szavatolunk, hogy a szén első minőségű és más olcsóbb fajú szénnel keverve nincs

Reusz Mór és Fia

porosz kőszén, koksz és faszén telepe

Arad, Boros Béni-tér 12. sz.**APRÓ HIRDETÉSEK.****A Kinek**

ismeretség híján

házasárra,
 nevelőre,
 üzletvezetőre,
 könyvelőre,
 segédre,
 ispanra,
 gazdatisztára,
 kulcsárra,
 vécseztőlre,
 kertészre.

kulcsárra,
 gazdasszonyra,
 szakácsnőre,
 szobaleányra,
 házi- vagy
 irodaszolgárra,
 pénzeszedőre,
 házmeesterre,
 stb.-re
 van szüksége.

Aki

lakni kíván

szobát,
 konyhát,
 szót,
 gyümölcsöt,
 gabonát,

üzletet,
 műhelyt,
 lakást, stb.
 vagy

Aki

bérbeadni kíván

birokat,
 házat,
 vadászterületet,

kocsit,
 lovat,
 halászatot,
 telket,

Aki

mindeneket vétel vagy bérbevétele céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: megbízottabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Gekilde eine einfache Frau

wünscht Bekanntschaft mit Pensionise für gemeinsame Wohnung. Adresse „Nüchtern“ an die Administration.

Magyforgalmu

régi mosóda nagy vevőkörrel elutazás miatt bármely időben átadó. Cím kiadóhivatalban. 828

Szép foxterrier kölykök

jutányosan kaphatók. Uj-Arad, Rákóczi-utca 28., Voresz. Használt kerékpár megvéteik. 827

Telefon 348.**Husserl Manó**

bádogos

vizvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Régiségeket keres

legmagasabb árak mellett Pick Adolf, a Monarchia első régiségkereskedője Budapest. Egyetem-utca II sz.

Egy jó forgalmu

korcsmai üzlet más vállalat miatt azonnal átadó. Bővebbet Radnai-ut 16. szám. 800

Házhoz szállítjuk

10 perccel a vonat érkezése után az összes fővárosi napilapokat, élc és szépirodalmi újságokat. Előfizetéseket eredeti árban elfogadunk a lapokhoz járó összes kedvezményekkel (könyvajándék, naptár, stb. Ingusz I. és Fia újságvállalata Arad, Andrassy-tér 16. 671

4 szobás

moderna lakás, villanyvilágítással és minden hozzátartozóval együtt május 1-re kiadó, Magyar-utca 13. szám. — Ugyanott egy egész új íróasztal azonnal eladó. 816

Üzleti könyvek,

gyári raktára. Képes levelező-lapok csaknem félárban. Rongált dobozu levélpapírok, farsangi jux-cikkek és álarok legnagyobb választéka. Legújabb társasjátékok. A kölcsönkönyvtár 275 oldalas új magyar jegyzéke megjelent. 90,000 kötetes kölcsönkönyvtár. 80,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyválasztéku antiquarium. — Kerpetz István, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon 885. 525

Modern

földszinti v. első emeleti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 4-5 szoba, előszoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekből állhat. Ajánlatokat lakás jellegével a kiadóhivatal továbbít. 437

ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.**Meghívás!****Az „Aradmegyei Takarékpénztár“**

t. részvényeseit

a folyó évi február hó 13-án délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

39-ik évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1909. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése; határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. a) Az igazgatóság 5 tagjának, a felügyelő-bizottság elnökének, 2 rendes- és 1 póttagjának megválasztása 3 évre.
b) 15 választmányi tagnak megválasztása 2 évre.
3. Czegbírósi intézkedés folytán ismétlése az 1909. évi december hó 19-én megtartott rendkívüli közgyűlés ama határozatának, mely szerint a tisztviselői nyugdíjalap a rendes tartalékalapból 100.000 koronával gyarapítottassék.
4. A t. részvényesek netaláni indítványai. 831

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket folyó évi február hó 12-én délután 5 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpénztárainál Battonyán és Eleken nyugta ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

A mérleg, valamint a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat a t. részvényeseknek a közgyűlés előtt 8 nappal a intézet helyiségében betekintésre rendelkezésre áll.

Arad, 1910. január hó 23-án.

Az igazgatóság

Aradi Első Takarékpénztár.

Részvényalírási felhívás.

Az Aradi első takarékpénztár 1910. évi január hó 23-án tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy részvénytőkéje 900 darab *1910. január hó 1-től fogva* osztalékra jogosult 1000 k. névértékű új részvény kibocsátása által 2.500,000 koronáról 3.400,000 koronára felemeltessék és hogy ezen új részvényekből 800 darab a jelenlegi részvénybirtokosoknak átvételre felajánltassék.

Ezen határozat alapján a *részvénybirtokosoknak* a fent említett 800 darab részvényt következő feltételek mellett átvételre felajánljuk:

1. A kibocsátandó 900 darab új részvény közül 800 darabra a *részvényesek* tarthatnak igényt, még pedig olyképen, hogy minden lebélyegzés végett bemutatandó *három régi részvény* alapján *egy új részvényre* gyakorolható az elővételi jog. *Két régi részvény, avagy egy részvény és egy részvény-utalvány* alapján pedig *egy fél részvénynek megfelelő részvény-utalványra* gyakorolható az elővételi jog.

Azon részvényesek, kik csak egy részvény, vagy ennek megfelelő két részvény-utalvány birtokában vannak, szintén gyakorolhatják elővételi jogukat, oly formán, hogy az egyes részvényeket csupán csak *lebélyegzés* végett bemutatják és ezen alapon kapnak egy ideiglenes „harmadrészvény igazolványt.” *Három* ilyen igazolvány ellenében és a közgyűlésileg megállapított befizetések teljesítése után egy új részvény adatik ki, ha azonban ezen ideiglenes harmadrészvény igazolványok legkésőbb *folyó évi május hó 15-ig* nem lesznek részvényekre kicserélve, érvényüket veszítik, *minthogy harmadrészvények nem lesznek kibocsátva.*

Egy részvény-utalvány alapján egymagában elővételi jog nem gyakorolható.

A fennmaradó 100 darab új részvényt az alanti feltételek mellett a tisztviselői nyugdíj-alap veszi át.

2. A részvények, vagy részvény-utalványok, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, az intézetnél *bemutatandók* és azon körülmény, hogy az illető részvény vagy részvény-utalvány alapján az elővételi jog érvényesített, *a részvény vagy részvény-utalvány lebélyegzése által* (Elővételi jog gyakorolva 1910.) állapittatik meg.

3. *Az elővételi jog 1910. évi január hó 24-től kezdve 1910. évi február hó 8-ig* bezárólag érvényesítendő. Azon részvényes, aki elővételi jogát ezen határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

4. Az átvételi árfolyam *részvényenként 2100 koronában* állapittatik meg.

5. A befizetések a következő határidőkben teljesítendőek:

1910. évi február hó 8-ig az elővételi jog gyakorlása alkalmával 600 korona és a fokozatos bélyegilleték, 803

1910. évi március hó 15-ig 500 korona,

1910. évi április hó 15-ig 500 korona,

1910. évi május hó 15-ig 500 korona

és minden összegnek 1910. évi január hó 1-től járó 6% kamatai.

A részvény-utalványokra a fenti összegek fele fizetendő.

A befizetések a kitűzött határidők előtt is teljesíthetők, ellenben minden, az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 6% késedelmi kamat fizetendő.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazoltatnak. Azon ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1910. év május hó 15-ig nem teljesítettek, egyik helybeli lapban közzétételnek. — 1910. évi május hó 31-én tul a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a külön tartalékalap javára fordittatnak s az igazgatóság jogosított az ezeknek megfelelő részvényeket szabad kézből értékesíteni.

7. Valamennyi részlet, valamint a kamatok és fokozatos bélyegilleték lefizetése után az ideiglenes elismervények az igazgatóság által megállapítandó időben új részvényekkel, illetőleg részvény-utalványokkal cseréltetnek fel.

8. *Az új részvények és részvény-utalványok birtokosai 1910. év január hó 1-től kezdve az üzleteredményben, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényesekkel egyenlően részt vesznek.*

9. A részvény-utalványokra eső osztalék kifizetése a részvény-utalvány felmutatása és lebélyegzése ellenében fog teljesíttetni. Két részvény-utalvány bármikor egy új részvényre cserélhető fel.

Arad, 1910. évi január hó 24-én.

Az Aradi Első Takarékpénztár Igazgatósága.

Afrana

a legjobb varrógép

házi és ipari célokra. — Kizárólagos raktár: 346

Koch Dánielnél

Deák Ferenc-utca 42.

:: Kedvező fizetési feltételek. ::

558—1910. kh. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy egy előfordult veszettségi eset következtében Aradváros területén levő összes kutyáknak f. é. január hó 18-tól számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t.-cz. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a pecér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiad-

hatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal, mint I. sőfoku állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1910. évi január hó 14-én.

Sarlot,
főkapitány.

770—1910.

Hirdetmény.

Az 1909. évi V. t.-c. 6. §-a értelmében 1910. január 1-től kezdődőleg minden föld és telektulajdonos 30 nap alatt tartozik azt bejelenteni, ha a tulajdonát képező földek mívelési ágában állandó jellegű változás állott be.

Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy ezen kötelességüknek pontosan megfeleljenek, mert az a m. kir. pénzügyigazgatóságok útján ellenőrizve lesz s amennyiben mulasztás fordulna elő, az az 1885. évi XXII. t.-c. 7. §. alapján az 1888. évi XLIV. t.-c. 101. §-ban megszabott pénzbüntetést vonja maga után.

Arad, 1910. január hó 17.

A városi adóhivatal.

**Nagymennyiségű
pléh-pánt
és
maculatura
jutányos áron
eladó.**

A kishajóni kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól.

448—1910. Tlkvi szám.

Hirdetmény.

Nagy-Zerind község telekkönyvei a közös legelő egyrésztnek egyénekenkénti felosztása következtében az 1889. évi 25792 sz. szabályrendeletre képest átalakítottak.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 6. és 5 §-ban és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 7 § a és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. §. b.) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-c. 22. § a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis 1910. augusztus hó 5 napjáig bezárólag alólirt telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t.-c. 16. és 18. §-aik esetében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1910. évi augusztus hó 5. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1910. évi augusztus hó 5. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, ugyilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságtól átvehetik.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál.

Kishajón, 1910. évi január hó 24. napján.

Tabajdy,

kir. ítélőtáblai bíró.

826

LEGNAGYOBBI ÉLVEZET

I csésze finom tea.

TEA ÉS

RUM

hirneves minőségeinket
becses figyelmébe ajánljuk.

Legolcsóbb árak.

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

ARADON.

ARADON.

Olvasóinkat

tisztelettel

kérjük

bevásárlásaiknál

lapunkra

hivatkozni.

**Aradmegyében egy igen
jé forgalmu
szatócs kereskedés**
dohány és korlátolt italmérési engedéllyel egybekötve, betegség miatt
átadandó
esetleg házzal együtt örök áron
eladó. 787
Cím a kiadóhivatalba kéretik.

**Olcsóbb lett
a
SZÉN!!**

A ki téli szén és kokszt szük-
ségletét már most szerzi be,
vagy jegyezteti elő, 25 %-ot
megtakarít!

- Légzészgáyi kokszt 4.60 K.
100 kg.-ként.
- Porosz salón kőszén 4.60 K.
100 kg.-ként.
- Zsilvölgyi salón kőszén 4.— K.
100 kg.-ként.
- Rostált portmentes faszén 6.— K.
100 kg.-ként.
- Kovács szén — — 4.60 k.
100 kg.-ként.

Róth József
szénnagykereskedőnél
Arad, Eötvös-u. 3.
Telefon 63. sz.

Megnyílt! Megnyílt!
A főváros legszebb utvonalaán,
nyugodt és előkelő helyen.
SavoY nagyszálloda
Budapest, VIII., József-körut 16.
A főváros legmodernebb és legújabb száll-
lodája. 120 szoba és szalon. Központi
gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték min-
den vendégszobában. Lift. Vacuum clea-
ner. Villanyvilágítás. Társalgóterem. Leg-
nagyobb kényelem. Előkelő étterem és
kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt
árak, azoknak 3 kor.-tól feljebb, fűtés, vi-
lágítással együtt. Modern egészségügyi
tekintetek szerinti berendezve. — Villa-
mos vasut-közlekedés az összes pálya-
udvarokkal. 766

**Alkalmi vételek
és eladások
ékszertárgyakban**
arany és ezüstművekben, Arad legna-
gyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor
órák és ékszerész 591
Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák
arany és ezüstművek, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy más tárgyra átcsereztetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Telefon szám 242.
**Elektromos erőátviteli
motorokat**
kikölesönöz, elad és fel-
szerel 611

Kalmár József
villanyvilágítás, tele-
fon és villamos csengő
berendezési vállalata
Arad, Salacz-u. 2.

Értesítés!
Van szerencsém a n. é. közön-
ség szíves tudomására hozni, hogy
Arad, József főherceg-ut 7. szám
alatt (Nesnera-ház, Evangélikus
templommal szemben) egy a mai
kor igényeinek megfelelő
hentes és mészáros üzletet
nyitottam.
Naponta friss marhahus, ser-
tészus, szopós borjúhús és felvág-
tások kaphatók. 91
Kívánatra házhoz szállítok. —
Telefon szám 739.
Szíves pártfogásért esedezik

Farkas János,
mészáros és hentes.

Uj üzlet!
a törvényszékkel szemben,
(a Lutheránus palotában.)
Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget, hogy a mai kornak megfelelő
fűszer-üzletet és vendéglőt
nyitottam. Együttal értesitem a t.
ügyvédi kart, hogy üzletemben
tartok mindenféle bélyegeket. A
legjobb fűszerneműek állandóan
készletben vannak. Vendéglőmben
jó italokat tartok, kitűnő magyar
konyhával. Abonensek is elfogad-
tatnak. — Pontos kiszolgálás! —
Nagybecsű pártfogását kérve, va-
gyok tisztelettel 819

Szferle Ágoston.

PETROSAFROL

Bevált készítmény a hajnöves előmozdítására, a
fejbőr erősítésére, hajhullás és korp képződés meg-
akadályozására.

A Petrosafroltól a haj selyempuha,
rugganyos lesz.
ÁRA 1 KORONA. 361

6 üveget ingyen láda és csomagolásban
bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára ARAD.

Minden üveghez részletes utmutatás van mellékelve
miként használandó e készítmény és miként ápoljuk
hajunkat, hogy az egészség szép és tömör legyen.

A készítmény ártalmatlanságáért teljes
garanciát vállalok.

MÉG SOHA olyan olcsón nem volt alkalom vásárolni.
Leltárunk befejezésével
fennmaradt a múlt időnyből, különösen oly árak, melyek a kirakatban, **csekély szépséghibásak és por-
foltosak lettek**, még nem létezett **olcsó** áron kerülnek eladásra.

A következő cikkek kaphatók:

- Óriási mennyiség **szövet maradé-
kok** fél áron. 461
- Gyapju és mosó **delainek.**
- Mosó **Sephyr** és record **vásznak.**
- Egyes **abroszok** és **kávés terítők**
- Ezen leltári olcsó eladás február 10-ig
marad érvényben.
- Női és gyermek **harisnyák** kissé fakulva $\frac{1}{2}$ áron.
- Schweici **batiszt** maradékok.
- Szőnyeg **maradékok** és kiselejtett
nyírott nagy szőnyegek.
- Egyes szövet függöny és egyes csipke stoorok

Rosenblüh H. és Társa
Szabadság-tér.